

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A nemzetközi rendőrkutya-vizsga Pozsonyban.

F. hó 11-én folyt le hazánkban az első nagyarányú rendőrkutya-elővezetés mintegy 2000-re menő látogató közönség jelenlétében.

Az elővezetés fényét emelte azon körülmény, hogy Frigyes főherceg és Izabella főhercegnasszony Ő Fenségeik, Fenséges leányaikkal közel két órán át osztatlan figyelemmel és érdeklődéssel követték a valóban érdekes mutatványokat.

A gyönyörű idő által is emelt ünnepély tarka fényének szakszerű jellegét különösen a magyar királyi csendőrség impozáns arányú megjelenése adta meg. Képviselve volt ott a társadalom minden rétege s a nagyközönség kitartott mindvégig, sőt a díjkiosztást és sorsolást is a jó ügyhöz méltó türelemmel várta végig.

Elővezetve lett 13 kutya és pedig: három Airedale-Terrier (Érdél-terrié), négy német juhászkutya és hat Dobermannpincs. Ha e fajokat osztályozni akarjuk, ki kell emelnünk: hogy az airedale-terriek fürgeségük, a német juhászkutyák bátorságuk és ugrásban való kiváló ügyességük, a dobermann-pincsek pedig kitűnő szimatjuk által keltettek feltűnést. Minthogy pedig mindhárom fajnak egészen kimagasló példányai kerültek bemutatásra, valóban nehéz lenne eldönteni, hogy melyik fajnak adandó előny. Az első díjat, Frigyes főherceg által adományozott gyönyörű ezüst serleget és 100 kor. egyleti díjat Zajc Emil cs. és kir. vonatsapatbeli főhadnagy nyerte el «Sepp» nevű német juhászkutyájával. E kutya — ha tekintetbe vesszük, hogy csak 13 hónapos és hat hét óta áll hivatasos kiképzés alatt — kiváló értelmi fölényének és rátermettségének adta tanujelét és bámulatos fegyelmezettségével egyenesen meglepett.

A II. díjat, egy Larisch-Mönnich grof által adományozott ezüst cigarettatartót és 50 kor. egyleti díjat, Hein Emil cs. kir. csendőrmester Karvinból nyerte el. E kutya egyéb kiváló tehetségei mellett különösen behozonyította azon pszichológiai tény, hogy az idomító temperamentuma átment a kutyára is. Az őrmester egy ropogós katonás fellépésű, élénk, kimért, határozott

mozdulatu ember s mindeme tulajdonságokat a kutyájában is megtaláljuk.

A harmadik díjat Feil Juczi, egy őrnagy özvegye nyerte el «Freya» nevű dobermann-pincs nőtény kutyájával. E díj egy női arany óra arany lánczeczal s a m. k. V. sz. csendőrkerület tisztikara által adományozott értékes íróasztal-készlet volt. «Freya» fürgé, úrnőjéhez kiválóan ragaszkodó állat s kivált finom szaglási érzékével tünt fel, melylyel egész 300 lépésig terjedett tekervényes nyomokat feltétlen biztossággal követett.

A Havranek János m. k. csendőrhadnagy által elővezetett «Lordi» airedale-terrier tekintettel fiatal korára, csak a programpontok egyes részletei tekintetében volt vizsgálható: de máris tanujelét adta fegyelmezettségének s majdnem megindító kötelességérzetének, melylyel kicsiny testalkata daczára a 150 cm.-es falon atugrott.

Pándy Gyula m. k. csendőrmester nagylónyai őrsparanesnok «Illa Plavia» nevű német juhászkutyája még nincsen teljesen kiidomítva, de szorgalmas vezetés mellett szép reményekre jogosít.

Szétosztásra került egészben véve 25 tiszteletdíj és öt pénzbeli jutalom.

A vizsga erkölcsi eredménye előreláthatólag az lesz, hogy a rendőrkutya-ügyet hazánkban is egy jó lépéssel előre viszi és remélhetőleg alkalmat nyújtott azon elvek elsajátításához, melyeknek a rendőrkutya — vagy talán helyesebben mondanánk: a csendőrkutya? — kiképzésénél érvényesülni kell.

Egy hulla azonosságának nehéz körülmények között történt megállapítása.

Hans Gross-féle «Archiv»-ból magyarra átdolgozta

Elég gyakori eset, hogy a gyilkos a meggyilkolt egyén hulláját szétdarabolja oly célból, hogy az azonosság megállapítása meglehetősen nehéz.

A. Anna, berlini kéjő esetében a hulla azonosságának megállapítása különösen nehéz körülmények között történt s az eset annál is inkább tanulságos, mert a tettes a hullát annyira szétdarabolta, hogy eleinte az orvosok tudománya is teljesen csődöt mondott, sőt még azt sem voltak képesek megállapítani, hogy a nekik

Első magyar vill. erős berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerekészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

császári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. k. V. sz. csendőrkerület tisztikara által adományozott értékes íróasztal-készlet volt.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszkozöltetnek. Arjegyzők minden hangszerről külön küldetik. Magyarországon legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára. 6

bonczolás végett átadott hullarészek egy női vagy férfi-testhől származnak-e?

A nyomozással megbízott közegnek más uton sikerült azonban megállapítania, hogy a különböző helyeken és időben talált hullarészek (a hulla feje még a mai napig biányzik) kétségen kívül A. Anna kéjő hullájához tartoznak s így sikerült az orvosoknak is az A. Annára vonatkozó kórházi előjegyzések felhasználása mellett megközelítő biztossággal megállapítani, hogy a talált hullarészek A. Anna teteméhez tartoznak.

1909 december 5-én Berlinben, a Spree folyóból a Mihály-híd közelében a hajósok egy emberi törzs felső részét fogták ki. A hullarész erős fonállal volt átkötve s miután a fonál alatt barna csomagolópapiros darabkákat találtak, valószínűnek látszott, hogy a hullarész eredetileg papirosba volt csomagolva, melyet a víz azonban feloldott és lemosott a hullarészről.

A törzset másnap, azaz 1909 december 6-án bonczolták. A mellcsont biányzott, a mellüreg nyitva volt, külsőleg biányzott az emlők körüli rész, melyek helyén óriási kiterjedésű és mélységű folytonossági hiány mutatkozott, minek következtében a mirigyek anyaga sem volt már megállapítható. A nyitott mellüregben szabadon feküdt a szív s mindkét tüdőszárny.

A karok a csuklókból kioldoztattak, ezen vágások alatt néhány hónalji hajszál találtatott. A törvénytörzők orvosok akként nyilatkoztak, hogy az elhalt személy nemének megállapítására biányzik minden támpont, csak az összbélyomás alapján sejteni lehet, hogy a törzs egy női hullához tartozhatik. Ezen véleményüket később még azzal egészítették ki, hogy tekintettel arra, miszerint a főütőerekben itt-ott sárgas foltok láthatók — mi ütélmoszesedésre mutat, — egy idősebb egyénről van szó.

A törzs, úgyszintén a később talált hullarészek bírói rendelet folytán konzerváltattak.

A törzs azonosságának a megállapítására csak akkor lehetett gondolni, ha az ahhoz tartozó hullarészek legalább részben megkerülnek. E célból a legmesszebbmenő intézkedések tettek és pedig főképpen hirdetések a hirdetési oszlopokon és a napilapokban, melyekben a közönség a 3000 márkányi magas jutalomra való utalással felkérte, hogy a bűnügy kiderítésében a lehetőségig működjön közre. A hirdetések hamarosan célhoz vezettek!

1909 december 7-én reggel 7^{1/2} óra tájt, a tempelhofi mezőn egy fonállal átkötött csomag találtatott. Egy fekete női kabát, egy fekete kötény s egy fehér női alsónadrágba két emberi kar volt göngyölvve. A bal kéz gyűrűs ujjára egy hamis, értéktelen s összenyomott gyűrű volt húzva, a köve hiányzott. Az ujjak bőre annyira át volt áztatva, hogy azokról nem lehetett daktyloszkopiai felvételt készíteni, ez pedig az azonosság

megállapítását lényegesen megkönnyítette volna, mert A. Annáról Hamburgban ujjlenyomat készült.

A karok bonczolásánál kiderült, hogy az izomzat úgy nézett ki, mintha meg lett volna főzve. Színe hasonlított a rózsaszínű sonkához, az izomzat száraz, fénytelen és zsiros tapintású volt.

A felsőkarok felső részén meglátszott, hogy a már előzőleg talált törzshöz tartoznak. Az orvosok vizsgálódásaik során azon meggyőződésre jutottak, hogy a felsőkarok meg lettek főzve. Az izomzat tömörségének különösen nagyfokú volta, mindkét kar, valamint az ujjak törésszerű, rendkívüli nagyfokú bebajlása s végül az izomzat jellegzetes színe, fénytelen, száraz s szürkés-vörös kinézése szintén csak forróvíz hatásának volt tulajdonítható.

A karoknak a törzshöz való tartozása egyébként nagyságuk s az előtalált zsírréteg egyformasága alapján is megállapítható volt.

Feltűnő volt, hogy a bal kéz hátából egy bőrdarab, nyilván készakrva, ki lett vágva, mely körülmény természetesen a további nyomozásnál különös figyelembe vétetett s mint majd később látjuk, az orvosoknak lehetővé tette, hogy tudományos alapon beigazolják, miszerint a nyomozásnak azon eredménye, hogy a talált hullarészek A. Anna hullájához tartoznak — helyes.

Azon pillanatban, melyben a karoknak a törzshöz való tartozása megállapítottnak látszott, előtérbe lépett a talált ruhadarabok fontossága.

Az erre vonatkozó megállapítás azonban igen lassan haladt, mert a kabát ismertetőjel nélküli tuczatáru volt. Különösebb ismertetőjel csak a kötényen s az alsónadrágon volt látható. A fekete kötény ugyanis kék czérnával volt kijavítva s az alsónadrág foltozott volt. A kabát előrészebe — belül — egy gombostű volt tűzve.

Az összes tárgyak kiállítottak, leírásuk pedig hirdetményekben s a lapokban közhírré tétetett.

A nagyfokú érdeklődés, melylyel a berlini közönség az eset iránt viseltetett, most már nagyszámu jelentésekben mutatkozott, melyek szerint egyes személyek hol a kabátban, hol a kötényben oly tárgyat véltek felismerni, mely állítólag egy általuk megnevezett személy tulajdonából származik. Mindezen, többnyire a legnagyobb batározottsággal tett jelentések, pontosabb vizsgálódásnál értékteleneknek bizonyultak.

Azon egyének között, kik a kabát származására vonatkozólag felvilágosítást adtak, T. szabómester azt állította, hogy 1909 október hó végén vagy november hó elején, egy fiatalabb nő egy idősebb kíséretében üzletébe jött s ott vásárolta a kérdéses kabátot. A fiatalabb nő egy egészen közönséges nőszemély benyomását tette reá.

A legjobb órák,

47

legazolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, úgy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

udvaránál Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arlegyzék ingyen!

T. szakember volt s így azon kijelentése, hogy a kérdéses kabátot mint üzletből származót ismeri fel, már eleve fokozott figyelembe volt veendő, annál is inkább, mert kijelentését felesége s R. fodrásznő megerősítették, mégis tekintetbe kellett venni azt, hogy a kabát más részről is (állítólag) felismertetett. T. vallo-másait tehát helyességükre vonatkozólag meg kellett vizsgálni.

Azt a kabátot, melyet T. annak idején A. Annának eladott, T. 29 más kabáttal együtt, 1907. évi augusztus havában egy B. nevű kereskedőtől, ez pedig egy női divatárus cégtől vette; a cég tulajdonosai annak idején L.-né s egy C. nevű szabómester voltak.

L.-né és C. egybehangzó vallomásai, kapcsolatba hozva P. munkásnő kijelentéseivel, ki annak idején a cégnél dolgozott s a neki megmutatott kabáton oly részleteket talált, melyek a varratok s hasonlóak készítésénél az ő sajátosságai, azt eredményezték, hogy a tempelhofi me-zőn talált kabát tényleg L. üzletéből származik. Ezzel T. kijelentéseinek szavahihetősége is megállapított. Miután továbbá a talált törzs méretei is egyeztek a kabát méreteivel és T. szabómester is a vevő nőben egy utcza leányt látott, T. vallomásai a sajtónak adat-tak át.

Az idősebb és a fiatalabb nő személyének, valamint a kabátvétel egyéb részleteinek leírása mellett, egy fel-hívás tétetett közzé, melyben — utalással a jutalomra — a közönség felhivatott, hogy az, a ki a keresett nő-személy kiléte felől bármily felvilágosítást tudna adni, azt hozza azonnal a hatóság tudomására. A felhívás meghozta a kívánt eredményt. Hamarosan jelentkeztek egyének, kik előadták, hogy a keresett idősebb nő Sch. bázalónővel, a fiatalabb pedig a már hosszabb idő óta eltűnt A. Anna utcza leánnyal azonos.

Sch.-né erre szembesítettett T. szabómesterrel s a többi tanuval, kik Sch.-nében azonnal az általuk értett idősebb nőt ismerték fel. Sch.-né beismerte, hogy ő a keresett nővel azonos s megerősítette, hogy a vele volt fiatalabb nő tényleg A. Anna.

A kabát azonosságának megállapítására épített azon feltevés, hogy a meggyilkolt nem lehet más mint A. Anna, másnap beigazolódott.

N.-né, a meggyilkolt sógornője ugyanis felismerte a kabátot s határozottan állította, hogy sógornőjének szo-kása volt a nyakkendő levétele után az annak megerő-sítésére szolgált tűt a kabátba tűzni.

Ez a nő az alsónadrág foltozásában saját munkájára ismert, a nadrágot, valamint az általa kék pamutból ki-javított kötényt ő adta egyéb ruhaneművel együtt A. Annának. Állításainak helyességét beigazolandó, N.-né a kék pamutból még egy mintát is előmutatott. Ezzel a talált ruhanemű azonossága kétségtelenül megállapít-latott.

1909 december 8-án a tempelhofi mezőn egy cso-magban egy pár harisnya találtatott, melyekben N.-né a foltozás alakjáról szintén A. Anna tulajdonát ismerte fel.

A törvényszéki orvosoknak még hiányzott azonban annak a tudományos alapon eszközölt megállapítása, hogy az előtalált hullarészek egy nő vagy egy férfi te-teméhez tartoznak-e? Kételkedésüket eloszlatta azon kö-rülmény, hogy 1910 február 2-án egy csatornában egy női felsőczomb találtatott, melynek felső részén női nemi szervek voltak felismerhetők. A czomb a törzshöz illett.

1910 május 17-én megtaláltatott a Spree folyóban a hullához tartozó bal s ugyanazon hó 21-én a jobb allásbészár is.

Bár már kiderült, hogy a talált hullarészek egy női tetemhez tartoznak s bár meg lett állapítva, hogy a talált ruhadarabok A. Anna tulajdonát képezték, a rend-kivüli alapossággal eljáró nyomozó hatóság előtt még mindég nem látszott beigazoltnak, hogy a hullarészek tényleg A. Anna teteméhez tartoznak-e? Az ez irányu nyomozás tehát tovább folyt, míg végre nagy körülmé-nyességgel, de kétséget kizáró s igen érdekes módon az utolsó kételkedés is eloszlast nyert.

A. Anna személyét illetőleg többek között megállapítottatott, hogy sokat kóborolt hamis nevek alatt Ham-burgban és Altonában, hol a legpiszkosabb lebujokban és kocsmákban gyakran megfordult.

Ezen lebujok egyikében A. Anna a kocsmá tulajdo-nosával összeveszett; a verekezés folyamán ez a leány bal kézfejét egy söröskorsóval súlyosan megsértette. A további nyomozás kiderítette, hogy A. Anna a ham-burgi Szt.-György-kórházban sérülésével gyógykezeltet-tett. A kórház körleírásában a sérülés körülményesen le volt írva. Ennek alapján, valamint azért, mert a ta-lált hullarész bal kézfejről egy bőrdarab — feltétlenül szándékosan — kivágatott, a törvényszéki orvosok a hulla bal kezét Röntgen-sugarakkal megvizsgálták. Az így készült fénykép ugyanazokat a csonttöréseket mu-tatta, mint a melyek a Szt.-György-kórház körleírásá-ban is leíratnak.

Ezzel tehát a tudomány alapján is beigazolást nyert, hogy a talált hullarészek A. Anna teteméhez tartoznak.

Hogy a tettes a hulla feldarabolásánál mily körmön-fonton járt el azért, hogy a hulla azonosságának meg-állapítását megnehezítse, abból is kitűnik, miszerint rendkívüli alapossággal minden különös ismertetőjelt, mely a hullarészek felismeréséhez vezethettek volna, gondosan eltávolította. Így nemcsak az egyik kézen volt sebhelyet távolította el, hanem a mellestontot is bizo-nyára csak azért vágta ki, mert — mint az a kórházi okmányokból kivehető volt — a mellestonton egy — bujakorra visszavezethető — sebhely volt.

Miután A. Anna fején sok volt a különös ismertető-

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden g. ógyárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kíspesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

jel, mint például több májfolt s szemölcs az állon s a felsőajakon, biztosra vehető, hogy a tettes a fej megsemmisítésére különös gondot fordított. A fej azonban a hatóság minden fáradozása dacára sem volt előtalálható.

A tettes munkája egyébként arra is mutat, hogy ő a meggyilkolt testét s különösen annak ismertetőjeleit igen pontosan ismerhette, így tehát ezzel gyakran érintkezhetett.

A telepítés kérdéséhez.

Irtá: Hein György hadnagy számvivő.

Lapunk f. évi hetedik számában foglalkoztam az altisztek telepítésének kérdésével. Rámutatam — a menyire tölem tellett — az eszme fény és árnyoldalaiira s annak a szerény s nem mérvadó nézetemnek adtam kifejezést, hogy a nagyon is üdvös kérdést akként véleim a legcélszerűbben megoldhatónak, ha szolgálatban megrokkant altisztjeinknek a belterjes gazdálkodást tennők lehetővé.

Fejtegetéseim legénységünk körében visszhangra találtak. Az előttem fekvő levelekből ugyanis arról győződtem meg, hogy komolyan gondolkodó altisztjeink nem hogy nem idegenkednek az eszmétől, hanem ellenkezőleg, élénk figyelemmel kísérik a mozgalom minden egyes fázisát. A telepítés kérdése tehát méltón sorakozik az utóbbi években szönyegre került és a legénység anyagi boldogulását nagyban előmozdítani hivatott többi társadalmi intézmény kérdései mellé, a melyeknek alapja már meg van vetve s csak idők kérdése, hogy mikor kerülnek tető alá azok a monumentális alkotások, a melyeknek falain belül a jótékony és az emberszeretet fog honolni.

Szép tervek, nagy alkotások, a csendőrség fejlődésében korszakot alkotó eszmék, a melynek megvalósításán azonban sok időt és még nagy anyagi áldozatokat követel.

De nincs mitől tartanunk, mert ügyünk jó kezekben van! Csak egy baj van, a melynek kutforrását azonban „önönmagunkban” kell keresnünk! Régi betegség, a mely mindannyiszor kiújul, a hányszor nagy tervek megvalósításáról van szó! Lelkesedésünk szalmaláng, a mely fellobbanásával csak pillanatnyi fény sugarat vált ki, azonban állandó meleget nyújtani képtelen.

A nyugdíjpótló eszméje általános lelkesedést keltett, az internátus eszméje lázba hozta az egész csendőrséget, s mit tapasztalunk? . . . Kiszönyt! . . . Megszoktuk már ezeket az eszméket, áldoztunk a köző oltárán s azzal — mint a ki dolgát jól végezte — napirendre tértünk felettük!

A hadvezérnek hiába vannak világot hódító eszméi és tervei, ha nem áll rendelkezésére egy minden tekintetben fegyelmezett hadsereg, a melynek minden egyes tagját, minden egyes közkatonaát a győzelem iránti lelkesedés nern hatja át; nem tud egymagában hatalmasat alkotni az a lángelme, a melynek támaszkodni kell a közre, a mely erejét nem önmagából, hanem az összességből meríti.

Vezetőköreink minden igyekezete, minden jóindulata kárba veszett fáradság, ha mi — a közkatona — nem sietünk segítségükre; ha mi, a kiknek legegényibb érde-

keit mozdítják elő ezek a nagy alkotások, bűnös nem-törődomséggel várjuk, hogy az eszme önmagától testet öltön, magyarul mondva, ha azt várjuk: „hogy a sült galamb szájunkba repüljön!”

Nemtörődomségünk az a szírt, a melyen bajtörést szenvednek az eszmék s kizárólag vezetőköreink vas energiájának köszönhetjük majdan, ha az eszmék megvalósulása révén anyagi helyzetünkön segítve lesz.

Elmélkedjünk egy keveset s rá fogunk jönni arra, hogy mindaz, a mit elmondtam, szomorú valóság.

Itt van pld. a zsebkönyv-alap. Százazrekre rug a vagyona, a melynek kamatait tényleges és nyugdíjas altisztek százai élvezik! Jutalomban részesül az igyekezet, a szorgalom, segélyben az inség és a nyomor. A 80-as években lett elültetve az a csemete, a mely ma — 30 év múlva — terebélyes fává nőtte ki magát, a melynek árnyékában megbuzódhatnak a sors üldözöttei.

Méltó társa ennek az alapnak, az inségnek támogatásában Lapunk is! Hatezer koronára menő évi tiszta jövedelme szintén jótékony célú szolgál s emellett szócsöve mindazoknak az eszméknek, a melyek a csendőrséget előbbre vinni vannak hivatva. Az egész szerkesztés — hasonlóan a zsebkönyvéhez — házi kezelésben van s csak így volt elérhető az, hogy Lapunk ma már testvérek között is tisztán 100.000 koronát ér.

Tegyük kezünket a szívünkre és valljuk meg őszintén, hogy ha mi magunk ezt a két alapot szellemileg és anyagilag jobban támogatnók, mint az tényleg történik, már sokkal messzebbre tartanánk!

A nyugdíjpótló és internátus most van fejlődésben. Amaz egy 20 millió korona alaptőkére menő segélyalap létesítését célozza, a mely hivatva van nemcsak minket, hanem családunkat is a nélkülözések ellen biztosítani, emez pedig keblére ölelendi az árvákat, a segélyre és támaszra szoruló kisdedeket, a kikből embert nevelve, átsegíti őket az élet viharain, megkönnyíti azt a munkát, a melyet a létért való küzdelemben kell kifejtetni s hazánknak derék és edzett férfiakat ad.

Hiven szolgáltuk-e mi — közkatona — e szent eszméket? Segítségére siettünk-e vezéreinknek akár szóval, akár tettel? . . . A tagadó válasz nem fedné teljesen az igazságot, az igenlő válasz pedig korántsem felel meg a való tényeknek!

Itt állunk tehát az ígért földje előtt, de nem tudunk bejutni, mert sajnáljuk azt a kevés fáradságot, a melybe annak elfoglalása kerül! Ellenben azt várjuk, hogy vezéreink — erejüket meghaladó munkát végezve — ki nyissák előttünk a kincsek egész tárházát, a melyből ők maguk semmit, mi pedig mindent élvezzünk! . . .

Nem jól van ez így! Nem elég a feltétlen bizalom vezéreink nemes harc készségében, hanem edes mindnyájunknak be kellene lépni az önzetlen harcosok csatasorába s a kitűzött cél eléréseért küzdeni egy szívvel, egy lélekkel, fáradságot és időt nem kimélve! Hadd lássák meg vezető köreink, hogy hívó szózatuk visszhangra talált a mi szívünkben is, hogy velük érzünk s lelkünk sovárogya az eredményt!

A nyugdíjpótló és az internátus — mint már mondtam — jó kezekben van, a telepítés ügye azonban még mindig nyílt kérdés, a melyet minden oldalról megvilágítani a mi kötelességünk s ha a kérdést felszínen tudjuk tartani, akkor az előbb-utóbb szintén megvalósul. Foglalkozni kell vele minden egyes alkalommal, mert megéri a fáradságot. Némelykor, — mint azt az utóbbiak

BUTOR

készpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-50.

BUTOR

A park kapujában.

A kastély.

A gödöllői királynepok.

igazolják — egy szerencsés vélotlen vet felszínre egy-egy jó eszmét, a melyet a nyilvánosság bírálata alá kell bocsátanunk.

A közelmúltban gyorsvonaton robogtam át Dunántúl kios, gazdag rónáságain. A vonat ablakain át gyönyörködtem a szép vetésekben, a ringó kalászosokban. Velem szemközt egy ur foglalt helyet, a kinek külseje már az első tekintetre elárulta a gazdálkodót. Bemutakoztunk. Egy fejezmegyei földbirtokos volt. Többek között szóba került a telepítés kérdése is.

Eldöntem, hogy én milyen irányban vitattam az eszme czélszerű kivitelét. Ő figyelmesen végig hallgatott s nekem végtelenül jól esett, a mikor ő is belemerült a kérdés megvitatásába, olyan szempontokból bírálva meg a mozgalmat, a melyek addig ismeretlenek voltak előttem.

Ő — ugymond — az altisztek telepítésének kérdését összekapcsolná egy másik eszmével, a mely előre láthatólag az altiszti körökben pártolásra talál. Magát a földmívelést nem tartja czélra vezetőnek, a kerti foglalkozást pedig nem elegendő jövedelmezőnek.

— Mi gazdák — folytatta — nagy hiányt szenvedünk kellő számu intelligens, erélyes és megbízható felügyelői személyzetben. Nincs emberünk, a kire nyugodtan rábízhatnánk egy munkát abban a biztos tudatban, hogy az — óbajunkhoz képest — a legpontosabban el is lesz végezve.

— Jelenlegi személyzetünk nem tud magának elegendő tekintélyt szerezni, ennél fogva képességeit sem tudja kellőképpen kifejteni! A földművesiskolákból kikerült ifjak szakképzett egyének ugyan, de fiatal koruknál fogva csak a legtrikább esetben képesek a hozzájuk fűzött követelményeknek megfelelni, mert egyik szélsőségből a másikba esnek; hol tulszigorúak, hol meg nagyon is elnézők. S így a gazdának nem marad más hátra, mint a drágán fizetett személyzet mellett éjjelnappal talpon lenni, ha a földbirtokba fektetett tőkét 2—2½%-ra óhajítja jövedelmeztetni.

Minden egyes földbirtokos és nagybérő örömmel szerződte meg nyugdíjas altiszteket, ha azoknak a gazdaság körül nincsenek is oly gyakorlati tapasztalatuk, mint egy gazdasági iskolát végzett egyénnek. Elsősorban azért, mert egy már meglett kora, komoly gondolkodásu, bígadt felügyelő rendet tudna tartani az egész gazdaságban, másrészt pedig azért, mert annak a katonaság magatartása révén a cselédség is — okulva a jó példán — rendhez és fegyelemhez szoknék. De ezek az altisztek nemcsak a termelés, a tejgazdaság és hizlalda körül válnának be, hanem főleg magtárosi minőségben igazán megbecsülhetetlen munkaerőknek bizonyulnának. Azután ez a hivatás felelne meg leginkább a mostani működési körüknek is — főleg a kiszolgált csendőröket értve — a kik nemcsak ahhoz vannak hozzászoktatva, hogy rendet tartsanak, hanem ahhoz is, hogy a megromlott rendet helyre is bozzák.

A mi pedig az előzetes kiképzést illeti, azt nagyon könnyen meg lehetne oldani esti tanfolyamokkal és egy pár havi gyakorlati próbaszolgálattal.

Javadalmazás tekintetében ezek az altisztek szintén meg volnának elégedve, ha a készpénzfizetés (évente 800—1000 kor.) nem is sok, mert a természetbeni jórandóságok: szántó, legelő, ló, tehén és sertéstartás, élelem, tűzifa, világítás stb. lényegesen hozzájárulnának egy biztos és gondtalan megélhetés alapjához. Társadalmi tekintetben sem lehet kifogás, mert tudvalóvó

dolog, hogy egy ilyen alkalmazott a maga körében és hasonló előképzettségű egyének között mindig tekintélynek örvendett.

Ezt az eszmét penditse meg hadnagy ur — fejezte be a földbirtokos — és meg fogják látni az urak, hogy ez jobban konvenial az altiszteknek!

Az északi sarkvidék lakói.

II.

Semmi sem tarthat örökké s így a nyár örömei is véget érnek, mint egy szép álom, talán a legszebb, a mit az eszkimó megálmodhat. Hiszen a szellős sátor alatti élet sokkal kellemesebb és egészségesebb, mint a bűzös, doboz kőknnyhókban. Aztán meg az öblök védettebb helyein, a hol rénszarvasok legelni szoktak, buja füvek zöldelnek, aranyárga oroszlánszáj, biborpiros mák és más virágok nyílnak; méhek és szúnyogok zümmögnek; pókok hálót szőnek s egyéb csodák történnek, a mikben oly végtelenül jól esik gyönyörködni a félévi éjszaka után annak a különben épen nem érzélgős, egyszerű eszkimó-népnek is.

Nyár vagy ősz végével alkalmas helyen kő-kunyhót építenek, a melyben átteleznek. Ezt a kunyhóépítést így írja le az északi sark bíres felfedezője, Peary: Köröskörül felássák a földet s az árkokba kőből falakat raknak; a kővek réseit mobával tömik be. A falakra bosszú, lapos kővekből rakják rá a tetőt, a melyre azután vastag földréteget hordanak. A falakban nincsen ajtó; a padlóul szolgáló földbe ássott alagútszerű lyukon járnak ki-be hason csúszva a ház lakói. Mindössze egy ablaka van a háznak, a melyen az üveget fokabélből készült vékony és áttetsző hártya pótolja.

Mibelyest kitavasodik s a jég olkezd takarodni a tengerről, tovább vonul a csapat, míg megint alkalmas vadászterületre akad. Így tart ez a vándorélet két-három évig, míg ismét visszakerülnek az elhagyott házba.

*

Mikor 1728-ban egy dán hajó érkezett férfiakkal és nőkkel Godthaabba, hogy ott letelepedjenek, a gyülemező nép közül sokan oly botrányosan viselkedtek, hogy a pogány eszkimók azt kérdezték, hogy miért van így?

Míg az eszkimó nők nagyon csendesek és tisztességesek, addig a dán asazonyok szemtelenség, kikapósság és minden szemérem nélkül valók. Pedig hát ezek is tudják, hogy mi az isten akarata. És az eszkimók kinevették, megvetették a gögös európaiakat, a kik oly

ÉLELMISZEREKET

legutányosabban szállít :::

Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT cég
BUDAPEST, II., SZÉNA-TER 1. SZAM.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

A gödöllői királynapiok. — A király sétáltja a parkban.

szépen prédikálnak és oly csúnyán cselekednek s a fókavadászathoz s mi egyébhez semmit sem értenek.

Az eszkimó nők azonban nemcsak tisztességesek, hanem rendkívül ügyesek és dolgozók is. Nehéz ott az élet mindenképen. A férfiak ezer veszély között idejüket mint vadászok és családfenntartók a tengeren és a hómezőkön töltik, így hát nem is lehet másképp, mint úgy, hogy a többi munkát a nők végezzék el s ők híven végzik még akkor is, mikor a vadászatra s halászatra alkalmatlan időben a férfiak egyebet sem tesznek, mint a lóczán ülnek, benyélnek, mesélnek, esznek és alusznak. Ilyenkor keresztbe rakott lábszárakkal a lóczákon ülnek a nők, varrnak és himeznek, egy görbe késsel bőrt szabnak, madárbőrt rágnak s természetesen szüntelenül csacsognak is.

A bőrök kikészítése egyike a legfontosabb foglalkozásoknak az eszkimóknál s igen sajátságos módon történik.

A kajakra való bőrt részint feketére, részint pedig fehérre eszerzik. A fekete bőröket úgy nyerik, hogy a nyers bőrről mindjárt nyúzás után a szalonnát levakarják és a bőrt 1—2 napig ugyanabban a gyanús illatú, állott folyadékban áztatják, a melyet az eszkimó szópok frissiben hajviznek használnak. Ezt a nélkülözhetetlen folyadékot egyébiránt ócska bődönben, a mely közhasználatra a szoba egyik sarkában áll, télen át szorgosan gyűjtik. Ettől a bődöntől a szoba levegője nem a legillatosabb. Azután késsel a szőrzetet eltávolítják s a bőrt tengervízben kimossák és árnyékos helyen a levegőn megszáritják. Télen azonban nem szárítják, hanem hó alá teszik. Ha csak lehetséges, úgy mindjárt mosás után feszítik rá a bőrt a kajakra, a hol aztán a leggyonlatesebben megszárad. Ez a bőr azért fekete, mivel a borjúfőke barkája, vagyis legkülső bőrrétege fekete vagy sötétbarna.

A fehér kajakbőröket, miután róluk a szalonnát nagyjában lekaparták, nyers állapotban összegöngyölitik és a házban vagy a szabadban kellően meleg helyre teszik. Ott addig maradnak, míg a szőrzetet és a barkát kagyló segítségével könnyen le lehet vakarni róluk. Kagyló sem kell épen ehhez az eljárásához, mert a timárkodó nők inkább a fogaiikkal végzik ezt a műveletet, minthogy eközben zsirt szíbatnak a bőrből, a mi nagyon ízlik nekik. Ezután a bőröket — nyáron — árnyékos helyen gerendára akasztják s az egyenletes száradás okáért gyakran változtatják. Télen úgy, mint a fekete bőröket, hóba teszik. Minthogy a sötét barkát ezekről a bőrökről lekaparják, kikészítve világos színűek vagy egészen fehérek. A fehér bőröket, melyeket főkazsárral folytonosan kenni kell, a csónakok nyári borítására használják, a feketékkel pedig, a melyeket sohasem kennek, télire borítják be a kajakokat. Minden valamirevaló vadász tehát évenként kétszer borítja be csónakját új bőrrrel.

Ha a főkabóról csizmát akarnak varrni, úgy a szalonnát és az alsó bőrrétegeket gondosan levakarják róla, s ha a bőr e művelet következtében eléggé vékony lett, két napig a már fent említett illatos folyadékban áztatják, azután pedig késsel a szőrzetet levakarják. Erre aztán a gypbe vagy a hóba vert kis esontozóvenken kifeszítik és megszáritják. Végül addig dörzsölik, míg egészen megpuhul. Mivel a barkát nem kaparták le róla, sötét színű.

A fehér csizmazőrt ugyanígy készítik, azzal a különbséggel, hogy miután a szőrzetet lekaparták róla, langyos vízben áztatják, míg a barka leválik róla; azután tengervízben kimossák. Ha még ekkor sem vált volna le róla a barka, úgy felváltva langyos, majd tenger vízzel teszik. Végül kifeszítve megszáritják.

Mivel a világos bőr nem olyan vízhatlan és jó, mint

a sötét, azért jobbára csak a nők viselik, a kik vagy fehéren hagyják, vagy tarkára festik.

Csizmatalpnak a fekete kajakbőrt használják, csak hogy ezt szárítás közben kifeszítik.

A kajakkeztűnek való bőrt eleinte úgy kezelik, mint a csizmanak való bőrt, de mikor a szörzetet lekaparják róla, vérrrel dörzsölik be, összegöngyölitik és elteszik. Ezt kétszer, háromszor megismétlik, míg sötét színű lett. Azután — nyáron a szabadban, télen a szobában — kifeszítik s megszárazítják. Ez a bőr teljesen vízhatlan.

A csizma bélesnek, bekecsnek, bundának stb. való bőrt, miután a szalonnát lekaparták róla, vízbe teszik és zöld szappannal mossák. Ezután tiszta vízben leöblítik, kifeszítik és megszárazítják. Miután hosszas dörzsöléssel megpuhították, használatba veszik. A rénszarvasbőrt szintén szárítják és dörzsölik, de vízbe nem teszik.

Legérdekesebb azonban a madárbőrök kikészítése. Miután a tollazatot gondosan megszárazították, a bőrt kifordítják, a zsírréteget, a mennyire lehetséges, kanállal vagy kagylóval lekaparják és mindjárt meg is eszik. Pompás íze van. Ezután a bőrt száradás végett a menyegyzetre akasztják. Néhány nap múlva az utolsó zsírt kirágják, kiszopják a bőrből. Ezután megint megszárazítják, forró vízben szappannal és szódával háromszor egymásután megmossák, hideg vízben kiöblítik, kifacsarják s száradás végett felakasztják. Ha pedig, mint pl. a dunnalúdról, a tollakat el kell távolítani, úgy ezeket, mikor a bőr felig megszáradt kitépik, mire csak a pehelydunna marad meg a bőrön. Azután egészen megszárazítják, felvágják s ezzel kész a bőr.

A madárbőrök zsírjának kirágása, kiszopása igen sajátos művelet. A kifordított, száraz madárbőrt, a melyről szinte csöpög a zsír, valamelyik szélén szopogatni kezdik, míg a zsír azon a helyen teljesen eltűnik s a bőr puha és fehér lesz. Ezután lassacskán tovább és tovább megy ez a ráágas és szopogatás, míg a bőr egyre beljebb kerül a szájba, végre pedig egészen eltűnik benne, hogy azután teljes zsírtalan állapotban kiköpi onnan. A nőknek és gyermekeknek ez igen kellemes szórakozása a sok élvezhető zsír miatt; de ha szűkiben vannak a háznál a szalonnának és egyéb harapnivalónak, a különben oly rátarti férfiak is szívesen segítenek a furcsa cserzésnél s igen különös látvány ilyenkor, ha a házbéliek mind madárbőrt szopogatva gubbasztanak a lóczákon.

Az európai embert éppen nem a legkellemesebben lepi meg, a mikor látja, hogy a női timárok a fogait ép úgy használják munkájuknál, mint a kétkézűket; különösen pedig, hogy az abból a bizonyos gyanús bőrdőnből kivett bűzös bőrökbe minden tekétória nélkül beleharapnak s megkezdik a vakarás stb. munkáját.

Egyébként, mint már említettük is, az eszkimó nők igen ügyes munkások s különösen a varrásban tűnnek ki. A kajakborítások, a vízi bekecses s a bőrből készült ingek varratai a lehető legtökéletesebbek. De himzéseik is figyelemre méltók, a mikkel nadrá jaikat, csizmaikat s más holmijukat díszítik.

*

Így peregnek le az eszkimók napjai munka és gondok között. Életükben igen kevés a változatosság. A férfi csak a tengeren érzi magát jól; ha otthon áll maradnia, nehéz a szíve. És a mikor végre meg is öregezik, úgy vége a nótának. Most már nem ő

keres másokra, hanem mások öreá. És ez fáj neki. De azért a mikor a fiatalok hazatérnek szákmányukkal a tengeről, úgy az öregek is leballagnak a partra, hogy őket fogadják. Az öregasszonyok pedig még nagyobb megadással türik el az aggkor nyomorúságait, a miket a világ legtermészetesebb dolgának tartanak. Elvégre is jól tudják, hogy a megváltó balul egyre jobban közeledik, a mikor aztán minden földi nyomorúságnak is vége lesz.

Igen érdekes, a mit Peary az eszkimók temetési szokásairól ír. Ha az eszkimó meghal, — írja Peary — azonnal eltemetik. Előbb azonban teljesen felöltöztetik, azután pedig belecsavarják az ágyruhájául szolgáló bőrökbe, azonfölül mindenféle egyéb ruhájába, nehogy bárminek a hiányát érezze a másvilágon. Azután erős kötelet kötnek a dereka köré és a kötélnél fogva fejével előrefelé vonszolják a házából vagy a sátorból a havon végig arra a helyre, a hol elégséges kő van a betemetésére. Az eszkimók irtóznak a halott embertől: azért kézzel hozzá nem érnek, hanem úgy húzzák a földön, akár a szánkót. A kiszemelt helyen azután köveket raknak a tetemre, hogy megoltalmazza a kutyák, a rókák és a hollók étvágyától. Az eszkimóhit szerint a másvilág is valami teljesen anyagi világ. Ezért a halott vadász mellé temetik a szánkóját s a kajakját minden vadászszerszámmával; a kedvencz kutyáit megfojtva a szán elé kötik, hogy követhessék gazdájukat végső nagy útjára. Ha asszony a halott, melléje temetik a kis szövőszékét és egyéb házi szerszámát, meg egy kis zsiradékot és gyújtószert, hogy legyen mivel meggyújtani lámpáját és megfőznie ételét, majd ha felébred a másvilágon.

Mert hát az eszkimó a másvilágon is eszkimó marad.

KÉPEINKHEZ.

A gödöllői királynapok.

A gödöllői királynapokat juttatják eszünkbe azok a képek, a melyeket a jelen számunkban közreadunk. Ezeknek azonban egyelőre már vége, mert királyunk e hó elején elutazott Gödöllőről, hogy másutt folytassa üdülését. De megmaradt nekünk az a lélekemelő tudat, hogy míg főuraink és a vagyonos osztály legnagyobb része idegen helyen keres üdülést, addig királyunk, a kinek pedig szintén módjában volna a virágos tavasz idején különben-különb üdülőhelyeket felkeresni, éppen hozzánk jött és hű magyar nemzete örömeire nemcsak hogy elég hosszú időt töltött a remek parkkal körülvett gödöllői királyi kastélyban, hanem agg koránál fogva könnyen változó egészségét helyrehozandó, üdülést is talált itt a gondterhes napok után. Szép és remek hely is a gödöllői királyi várkastély és különösen egészséges a vidék is. Gödöllő, ez a magyar Versailles, csak nagyon keveset lendült az 1867-iki király-koronázás óta, a mikor is nemzeti ajándékképp a Felső tulajdonába ment át a Grassalkovich hercegek eme ősi dominiuma. Igaz ugyan, hogy erősebb fejlődés mellett zajosabb is volna ez a máskülönben csendes falusi tájék. Királyunk pedig éppen a csendessége miatt keresi most fel Gödöllőt. De voltak ott régebben zajosabb napok is, a mikor még királyunk a vadászat nemes élvezetének is szenteltett pár napot. A hajtók lármája és a koronásfők halla-

Merkur kerékpárok

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jóállás mellett. Csekély havirészletfizetésre.

— Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. —
Csendőrségi alkalmazottak kerékpárból 20 kor., alkatrészekből és gummiból 20 % árcsökkentéssel. —
Aranydíjat ingyen **DÉRY EDE** kerékpár- és varrógép nagyraktár **SZEGED.**
és bérmentre küld

fija verte fel nem egyszer az öserdők csendjét s vérbeli lejedelmek, koronavárományos főherczegek golyóitól találva adta ki páráját a nemes vad. Szép idők voltak ezek. Még fejedelmi emlékek is szépek! S nagyon valószínű, hogy az üdülés utáni vágyódás mellett ezek a kellemes emlékek is vonzzák királyunkat erre az egészséges, idillikus helyre s a várkastély remek parkjának árnyas utain sétálgatva, bizonyára sokszor elmereng az elmúlt idők eme kedves emlékein.

HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus javára ujabban a következő adományok folytak be: a szegedi csendőrkerületi parancsnokságtól, büntető törvénykönyvek ára fejében 78, a mátraszöllősi különítmény által, 1911 május 25-én az internátus alapjának javára rendezett táncmulatság tiszta jövedelme gyanánt, az említett különítménytől 200 korona. Az eddig befolyt adományok összege 23,729 korona 40 fillér.

Gyászhir. Huber Ferencz törzsőrmester, a budapesti csendőrlaktanya gondnoka, június 11-én, életének 60-ik, csendőrségi szolgálatának 37-ik évében, Budapesten meghalt. Temetése június 13-án délután 4 órakor a cs. és kir. 17. számú helyőrségi kórházból, a római katolikus vallás szertartásai szerint a farkasréti katonai temetőbe ment végbe. Ravatalát, gyászoló családján kívül, előljárói és bajtársai nagy számban állották körül, kik az érdemes bajtársat utolsó útjában is elkísérték. Nyugodjék békében!

Egy csendőr megtámadtatása. Bartók József izsáki őrsbeli cs. cz. őrsvezető június 4-én este a községben kardosan sétálva, egy verekedő csoporttal szemben szolgálatilag fellépve kardot rántott, a mit töle a forgópisztolylyal felfegyverzett Radva István elragadott. A kardjától megfosztott őrsvezető Radva kezéből annak forgópisztolyát elvette s azzal Radvára két lövést intézve, azt súlyosan megsebesítette.

Ellenszegülés. Biró József próbacsendőr, június 5-én a temesmegyei Tesöld község határában fekvő Kendeféle téglagyárban, Sztankovics Milán téglagyári munkás, ellenszegüléssel szemben, annak könnyű sérülésével végződött szuronyfegyvert használt.

KÜLÖNFÉLÉK.

A legrégibb népszámlálás. A világ majd minden államában megtartották már a népszámlálást, nem lesz tehát érdektelen annak a megállapítása, hogy rendes és a mai értelemben vett népszámlálás legrégibb adataival Khinában találkozunk, a hol 2042-ben Krisztus előtt tartottak először népszámlálást. A japánok csak ezerkilencszáz évvel később követték a példát. Solon alkotmánya alatt az athéni polgárokat vagyonuk és jövedelmük szerint négy osztályba sorozták. A római népszámlálás több statisztikai adattal szolgál, mint a görögöké. Az első római népszámlálást Servius Tullius rendelte el és azt nagy ünnepség között tartatta meg. Minden római polgárnak meg kellett jelenni a Campus Marciuson és eskü, alatt bejelentenie nevét, lakását és ingatlanainak értékét. A ki hamisan vallott, vagyonát elkobozták. A népszámlálás intézményére a bibliában is rábukkanunk. A népszámlálás, melyet Mózes a nagy vadonban tartott, nagyon egyszerűen ment végbe. Mert csak a húsz éven fölül fejezőkorúak

zsidókat számolták össze. A megszámlálás egy nap alatt folyt le, az asszonyokat, gyerekeket, nyomorékokat és öregeket, valamint a lévitákat ugyanis nem számolták. Ez az első bibliai népszámlálás 603,550 fegyverfogásra alkalmas zsidóról számol be.

Uj soványító kura. Robin Albert francia orvos-tanár az egyik szaklapban a soványításnak általa foltalált új módszerét ismerteti, a mely sajátos módon abban áll, hogy a pácziensnek az előirt diéta szerint naponként ötször kell étkeznie. A diéta maga a következő: Reggel nyolcz órakor: búsételből vagy halból álló reggeli; délelőtt tizenegy órakor: két darab lágy tojás; délben: búsétel, saláta és gyümölcsfélék; délután öt órakor: tea; este: rendes vacsora, amely hideg búsételből, salátából és gyümölcsfélékből állhat. A teát czukrozás nélkül kell inni. — Robin tanár azt állítja, hogy ezzel a diétával már számos sikert ért el. Legutóbb például egy ötvenkét esztendő és kilencven kilogramm súlyú pácziense a diétának három hónapig való betartása után tizenöt kilogrammot veszített testsúlyából, a ki a mellett az egész idő alatt rendkívül jól érezte magát.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kizárólag a válasz nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Többeknek illetékes helyről nyert információink alapján értesítjük, hogy a dr. Dalnai Géza százados hadbíró által összeállított és a Csendőrségi Lapok f. évi 24. számában ismertetett kézikönyv szakszerűen felülbíráva ezúrig még nem lett.

R. K. Korpona. A szép eredményhez gratulálunk. A lapba azonban helyszűke miatt fel nem vehető.

000. Szolgálati ügy.

K. V. I. Sorajegye nem nyert.

1888. A kérvény szolgálati úton terjesztendő elő. Részletes felvilágosításért legcélszerűbb ha a kir. tanfelügyelőhöz (Szolnok) fordul.

B. 555. A „Továbbképző és altszti iskola” tanfolyamát végzett és csendőr cz. őrsvezetővé előléptetettek, kinevezésükkel további előléptetésükre igényt nem birnak és csak mint járőrvezetők és őrsparancsnok-helyettesek alkalmazhatók. Az illető, ha járőrvezető vagy őrsparancsnok-helyettes a két évvel idősebb cs. cz. őrsvezetőnél, a ki nem járőrvezető vagy őrsparancsnok-helyettes, szolgálati állásánál fogva elvben előbb sorol, ellenkezőleg nem.

1883—28. Nem viselheti.

K. Gy. Laktanyában igen.

D. J. Igényjogosultsági igazolványt csak az kaphat, kinek összes tényleges szolgálati ideje a 12 évet meghaladta; ezt azonban már a 12-ik év második felében kérheti. Szolgálatképtelenség esetén az igazolványt a 12. szolgálati év betöltése előtt is megkaphatja, ha a szolgálatképtelenséget előidézett törbilitás szolgálatteljesítés közben és abból folyólag keletkezett.

1111. Kérvényét a m. kir. belügyminiszter úrhoz czímezve, szolgálati úton nyujtsa be. A kérvényben felemlítendő, hogy szolgálati kötelezettsége mikor jár le és hogy esetleges átvételét közvetlenül óhajtja.

Hevesmegyei őszi rózsa, tearózsa. 1. Nem. 2. Nem. 3. A részére kiutalt két kincstári ágy ágyneműjének tisztántartásáért.

P. J. Bajja. Legyen nyugodt; azon ügy aktáit már régen belepte a feledés pora. Aludjék nyugodtan, hogy friss erőt gyűjtessen a további szolgálatához.

R. Páncsova. Minden nagyobb fűszerkereskedésben. Cégeket elvből nem ajánlunk.

S. V. Bármely takarékpénztár vagy bankház beváltja. Esetleg forduljon a Merkur-bankházhoz Budapest, V. Fűrdő-utca 5.

HIVATALOS RÉSZ.

Különítmények felállítása.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület területén Erdőbényén, Stószon, Dobosinán, Rankfüreden, Iglófüreden, 1911 június 1-ével 2-2 és Bártfafürdón három főből, továbbá a m. kir. VI. számú csendőrkerület területén Balatonfüreden és Harkányon 2-2 főből álló különítmény 4 lítettott fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okirattal megdicsértetett:

A magyar szent korona országaiboz tartozó csendőrség felügyelője által:

Juhász István, Ladiczky János és Nagy István I. V. számú csendőrkerületbeli járásőrmesterek és Borisz István ez. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén hosszú időn át nagy buzgalommal kifejtett eredményes tevékenységük, példás magaviseletük és alárendeltjeik helyes neveléséért.

Stock János, V. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, egy nagyobb szabású betöréses lopás tetteseinek nagy körültekintéssel párosult és szakszerűen vezetett hosszabb nyomozás utáni kiderítése és elfogása, a bűnjelek biztosítása és példás magaviseletéért.

Simon Lajos II., V. számú csendőrkerületbeli ez. őrmester, egy betöréses lopás tetteseinek nagy kitartással és körültekintéssel vezetett fásasztó nyomozás utáni kiderítése és elfogása, valamint a közbiztonsági szolgálat terén hosszús szolgálatá alatt általában kifejtett buzgó és eredményes tevékenységéért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Erdő Mihály, Mester János, Bartalis Péter, Barabás Károly, Kovács Péter ez. őrmester, László Imre, László Elek és Cségyi Kálmán ez. őrsvezető II-od altiszt, több évi csendőrségi szolgálat alatt a közbiztonság terén kifejtett eredményes működéséért.

Gipsz Sándor ez. őrmester, Csibipál Antal, Magyarai Áron és Bencze János ez. őrsvezető II-od altiszt, a közbiztonsági szolgálatban tanúsított ügybuzgó és eredményes működéséért.

Maier Mihály járásőrmester, Kelemen Miklós ez. őrmester és G. Biro István ez. őrsvezető II-od altiszt, a közbiztonsági szolgálatban tanúsított buzgó és eredményes működéséért és általában előnyös magatartásáért.

Tamás András ez. őrmester és Boér János ez. őrsvezető II-od altiszt, a csendőrségi szolgálat alatt úgy a közbiztonság terén kifejtett eredményes működéséért mint általában minden irányban tanúsított előnyös magatartásáért.

Kis Benjámin őrsvezető, mert majdnem 10 évi csendőrségi szolgálat alatt jó magaviselet mellett minden tekintetben előnyös működést fejtett ki és a közbiztonság terén eredményes tevékenységet tanúsított.

Időlegesen nyugállományba helyeztetett:

1911 június 1-ével:

Fischer Jakab, m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli törzsőrmester, a megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint csendőrségi szolgálatra jelenleg alkalmatlan egy év tartamára.

Választott lakhely: Kassa.

Nyugállományba helyeztetettek:

1911 június 1-ével:

Nagy Benjámin m. kir. I. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan.

Választott lakhely: Várpalva.

Debrecezeni Sándor, m. kir. I. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan.

Választott lakhely: Bánffyhungad.

Lingvai Tamás, m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint rokkant.

Választott lakhely: Nagysomkut és

Varga Sámuel, m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan.

Választott lakhely: Zsarnó.

Előléptettek:

1911 május 26-ával:

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában: Kádár András Gyula csendőr ez. őrmester, őrsvezető ez. őrmesterré;

Arca Mihály és Mayer Ferencz ez. őrsvezetők, őrsvezetőkké.

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

1911 május 24-ével:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: Fehér Sándor, Gasparovics István, Szmilko Ferencz, Beck Mihály, Kajtar Sándor, Kovács János I., Zsifkovics Béla, Drávucz István és Sánta Sándor csendőrök;

1911 június 1-ével:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában: Török Imre, Pálmai Antal, Hunyadi Mátyás, Hunyadi István és Gál Sándor ez. őrmesterek;

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: Tóth Gyula hadapród ez. őrmester, Réti János, Kumi József Horváth István II. és Bankó Pál ez. őrmesterek;

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: Ádám József ez. őrmester;

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában: Rácz László hadapród ez. őrmester; és

Takács László I. ez. őrmester;

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában: Könye Gábor, Huber János, Polgár József és Szirmai Károly ez. őrmesterek, hadapródőrmesterekké, illetve őrmesterekké.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonika, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képe árja várhat át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** külön költségessé díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árajegyzék kerendő.

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

1911 június 1-ével:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Berkó Márton és Zsellér Pál csendőrök;

ugyanazon nappal:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában;
Hollósy Béla, Fördös József, Siró Rezső, Ivicz Ferencz,
Nagy Gábor, Szoboszlai András és Tóth János II.;

1911 június 6-ával:

Fábián Ágoston; és

1911 június 12-ével:

Német László csendőrök;

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
Fitos Mihály csendőr;

1911 márczius 26-ával:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Toók Mózes;

1911 május 5-ével:

Tóth Lajos;

1911 május 9-ével:

Komsa András; és

1911 május 17-ével:

Kassai Albert csendőrök, *csendőr cz. őrsvezetők*ké.

Katonai szolgálati jel:

Az I. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel el-
látott:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Mayer Lukács cz. őrmester, 1911 május 21-én.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Tóth József II., 1911 április 2-án, Szabó Antal törzs-
őrmester, 1911 április 20-án;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Nemes Károly járásőrmester, 1911 február 20-án;

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Losonczy Márton járásőrmester, 1911 február 13-án,
Hidegh József járásőrmester, 1911 márczius 26-án, Pálka
János járásőrmester, 1911 május 27-én.

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Kardos Károly őrmester, 1911 június 25-én.

A II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel el-
látott:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Sütő József cz. őrmester, 1910 október 1-én, Mohai
István, Forika Péter cz. őrmesterek és Szász András II.
csendőr cz. őrsvezető, 1911 január 1-én, Bokor Miklós
cz. őrmester, 1911 február 13-án, Tóth János cz. ör-
mester, 1911 április 26-án, Ferenczi Árpád cz. őrmes-
ter, 1911 márczius 24-én és Harai Antal cz. őrsvezető,
1911 május 14-én;

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Lebőcz Pál cz. őrmester, 1910 január 19-én, Rozsnyai
Mihály cz. őrmester, 1910 február 9-én, Szigeti János
cz. őrmester, 1910 február 14-én, Borza János cz. ör-
mester, 1910 április 13-án, Mucsi János cz. őrmester,
1910 június 5-én, Szűcs Lajos II. cz. őrsvezető, 1910
augusztus 12-én, Csizsár István cz. őrmester, 1910
augusztus 17-én, Szekeres Boldizsár cz. őrmester 1910
december 9-én, Némédi Bálint cz. őrsvezető, 1910 de-
cember 11-én, Prileszky Gyula őrmester, 1910 decem-

ber 26-án, Kolozsi Károly cz. őrsvezető, 1911 január
9-én, Siegl Károly cz. őrmester, 1911 január 10-én,
Ignáth Márton csendőr cz. őrsvezető, 1911 január 18-án,
Mezei Zsigmond csendőr cz. őrsvezető, 1911 január 27-én,
Ökrös János cz. őrmester 1911 február 5-én, Urbán
Ignác 1911 február 7-én, Galamb József cz. őrmester,
1911 február 15-én, Harman János cz. őrsvezető, 1911
márczius 1-én, Balogh Márton cz. őrsvezető, 1911 már-
czius 3-án, Vrana János cz. őrmester, 1911 április
11-én, Fekete Géza cz. őrsvezető, 1911 április 11-én,
Sebadek Márton csendőr cz. őrsvezető, 1911 április
21-én, Báltory Lajos cz. őrmester, április 27-én, Sipos
Sándor cz. őrsvezető, 1911 április 29-én, Kapusi György
cz. őrsvezető, 1911 május 4-én;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Cziegler Károly őrsvezető, 1910 december 28-án, és
és Pálffy Imre cz. őrmester, 1911 május 15-én;

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Tóth József I. cz. őrmester, 1910 november 19-én,
Mazsolics István csendőr cz. őrsvezető, 1911 január
11-én, Bolyosi Mihály csendőr cz. őrsvezető, 1911 feb-
ruár 21-én, Dobai Mihály cz. őrmester, 1911 április
20-án, és Kntlik Vendel cz. őrmester, 1911 május 22-én;

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Horvát Pál III., cz. őrmester, 1911 június 11-én;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Szoboszlai Dániel cz. őrsvezető, 1911 január 16-án,
és Vajda Árpád őrmester, 1911 február 19-én.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Taborosi János cz. őrsvezető egy darab 10 koronás
aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesített.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Almási Károly csendőr cz. őrsvezető, egy drb. 10 ko-
ronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesit-
tetett.

Névváltoztatás:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Moldován György csendőr. a m. kir. belügyminiszter
urnak 1911 márczius 31-én 173,283/VI-a. szám alatt
kelt engedélye alapján vezetéknévét „Mészáros”-ra vál-
toztatta.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Krausz János csendőr, a m. kir. belügyminiszter ur-
nak 1911 márczius 29-én 5528/VI-a. szám alatt kelt
engedélye alapján, vezetéknévét „Kardos”-ra változtatta.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Fleischer Sándor csendőr, a m. kir. belügyminiszter
urnak 1911 február 17-én 162,626/VI-a. szám alatt kelt
engedélye alapján, vezetéknévét „Mészáros”-ra válto-
ztatta.

Burzán József csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak
1911. évi 23,155. szám alatt kelt engedélye alapján,
vezetéknévét „Bálint”-ra változtatta.

Házasságra lépett:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Szakács József cz. őrsvezető, Hajdu Máriával, 1911
május hó 2-án, Mezöhegyesen.

Horváth István cz. őrmester, Király Gizellával, 1911
május 11-én, Szombathelyen.

Németh László ez. őrsvezető, Ilin Erzsébettel, 1911 május 16-án, Nagybecskerekén.

Pauli József őrsvezető, Heimbach Borbálával 1911 május 10-én, Torontál-Józseffalván.

Blága Péter ez. őrsvezető, Molnár Rozáliával, 1911 április 30-án, Nagyernyén.

Drobina Sándor csendőr ez. őrsvezető, Marosán Rozáliával, 1911 május 18-án, Dombegyházán.

Jánosi József ez. őrsvezető, Ugrai Rozáliával, 1911 május 28-án, Zsombolyán.

Ferencz Tamás ez. őrsvezető, Potzernits Erzsébettel, 1911 május 20-án, Galagonyáson.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: Keresztély Domokos ez. őrmester, Vadasi Rozáliával, 1911 április 30-án, Budapesten.

Nyikusi Mihály ez. őrsvezető, Eisler Rozállal, 1911 május 10-én, Tiszaföldváron.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában: Lendvai János ez. őrsvezető, Prunyi Gizellával, 1911 május 16-án, Homonnán.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában: Kóó József ez. őrmester, Richter Emiliával, 1911 május 4-én, Pécsen.

Szolcsánszky Antal ez. őrmester, Winkler Adél Alojziával, 1911 május 13-án, Budapesten.

Szabó Mihály csendőr ez. őrsvezető, Szalai Matildal, 1911 április 25-én, Babóton.

Kugler Béla csendőr ez. őrsvezető, Czimmermann Juliannával, 1911 február 26-án, He ybányán.

Molnár Géza járásőrmester, Szekeres Juliannával, 1911 április 20-án, Nagyenyeden.

Deák Ferencz csendőr ez. őrsvezető, Kiszela Annával, 1911 február 25-én, Körömczbányán.

Tandli János ez. őrmester, Csányi Kornélia Zsuzsannával, 1911 április 27-én, Némethlipésen.

Kaszala Péter csendőr ez. őrsvezető, Szabó Máriával, 1911 május 13-án, Gután.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában: Pál József ez. őrmester, Stockinger Irén Katalinnal, 1911 április 20-án, Sárváron.

Farkas Ferencz ez. őrsvezető, Tóth Erzsébettel, 1911 május 8-án, Balatonalmádiban.

Heiszler István csendőr ez. őrsvezető, Mányoki Máriával, 1911 május 3-án, Köveskállón.

Kántor József ez. őrmester, Schéda Máriával, 1911 május 2-án, Rédén.

Györgydeák József ez. őrmester, Vida Máriával, 1911 május 6-án, Oszron.

Tuvasszi Imre ez. őrsvezető, Ilarag Erzsébettel, 1911 május 20-án, Zalaszöntgróton.

Szép Lajos ez. őrsvezető, Rác Matildal, 1911 május 6-án, Villányban.

Bera István ez. őrsvezető, Baricza Juliannával, 1911 április 27-én, Pinczehelyen.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában: Tóth Bálint ez. őrsvezető, Péter Máriával, 1911 május 6-án, Csikescsón.

Gergely Lukács ez. őrmester, Martbi Matildal, 1911 május 6-án, Kézdiszentteleken.

Szabó Bódog ez. őrsvezető, Gere Rozáliával, 1911 május 1-én, Csikszerezében.

Bereczki Balázs ez. őrmester, Miklea Annával, 1911 május 14-én, Biádon.

Imreh Ferencz ez. őrmester, Nagy Annával, 1911 május 24-én, Brassóban.

Szives figyelmébe!

Ugy a csendőrség, mint a rendőrség körében évek óta közkedvelt Kiesz, volt
:: kiskunhalasi gyógyszerész ::

lábizzadás

elleni kenőcse egyedül csak Szent János gyógyszerár, Budapest, II., Szénatér 1. sz. kapható 1 K 20 fillér beküldése ellenében bérmentve. — Utánvéttel 1 korona 75 fillér. — Telefon 42-12.

A valódi híres 200 éves

Pozsonyi Seehofer növény-balzsam

ellismert legjobb és legrégibb háziaszer. Kitűnő mindama bajok ellen, melyek rossz emésztés vagy eldugulás folytán állottak elő, u. m. emésztési zavarok, májbaj, bélrenyheség, kólika, agyvérzés, gyengeség, aranyér s hasonló bántalmak ellen. E kizárólag növényi alkalmi-szekből készült szer hatása kifogástalan és a testre jótékony, enyhe. Számtalan elismerő levél bizonyítja a Pozsonyi Seehofer növény-balzsam jószágát, melynek valódiásgát a két csomagolás és az itt látható vorosrák védjegy bizonyítja. Utjelünk a "Földes" aláírásra. Mindenütt kapható, ahol nincs raktáron, rendeljük a :: ::

FÖLDES LÁSZLÓ VÖRÖSRÁK, gyógytarából, POZSONY, MIHÁLY-UTCZA 49.

1 üveg ára 70 fillér. Utánvétellel 6 üveg 4 K 60 fill.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, = VI., Liszt Ferencz-tér 9

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus válaszlékban. ...

Betűgyminták ur által elrendelt új mintájú erkölcsi és vagyoni bizonyítvány raktárunkon már kapható.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona
 Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
 minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A betörő.

A legtöbb ember, a kinél betörők tettek látogatást úgy van vele, hogy mihelyt észreveszi hogy meglopták, nagy lármát üt, fellármázza a szomszédságot, fejét vesztí s kapkod ide-oda.

A szomszédok buzgón segítenek lehetőleg még nagyobb fejtelenséget előidézni, miközben a bűnjeleket csupa igyekezetből megsemmisítik, a tetteseket üldözni, kifürkészni próbálják, adják a jó tanácsot nyakra-főre, hogy ezt meg azt kellene csinálni s mikor már minden mód-ból kifogytak s azalatt órák — sokszor napok — elmultak, eszükbe jut, hogy hiszen itt a csendőrség s hogy tulajdonképen abhoz kellett volna elsősorban fordulni.

A hiba: az idővesztés az azonban már megtörtént s az gyakran helyrehozhatatlan. Ha azután a csendőrség — a nyert egérút miatt — nem képes a tetteseket megkeríteni, akkor a csendőrököt okolják a sikertelenségért. Holott ha a károsult az esetet azonnal jelentette volna az őrsön, száz közül kilenczven esetben viszont látta volna elveszett holmiját.

*

A hivatásos betörő előkelő szerepet játszik a gonosz-tevők világában. Foglalkozása nemcsak a legnehezebb és legveszélyesebb, hanem a legtöbb bátorságot, körültekintést és hidegvért is igénylő. E tulajdonságok nélkül telivér betörő el sem képzelhető.

Mindig partnerrel dolgozik; partner alatt értem azt a segítőtársat, a ki a betörésre kiszemelt helyiséget valamely ürügy alatt kikémleli. A partner legtöbbször csavargó, vándor, vagy cigány.

A betöréssel különleges — gyakran igen finom kivitelű — szerszámokkal dolgozik. Ilyenek az alkules, finom aczéltűrés és ráspoly, különböző fűrészek, vésők, fészítővasak; hozzátartozik ehhez a tolvajlámpa, a gummitalpu cipő, álszúráll, viasz, szappan (a kulcslyukak lenyomatának elkészítéséhez) stb. Ezek mind hozzátartoznak a foglalkozáshoz.

Ha a kikémlelésre kiküldött ember nem tudná megkaparintani az eredeti kulcsokat, alkalmat keres, hogy a kulcslyukakról viaszlenyomatot készítsen, vagy esetleg az ajtók és ablakok tolózárait elfordítsa.

A házörző ebet pórázon vezetett nősténykutyával próbálja elcsalogatni vagy esetleg gyorsan ölü méreggel küldi a másvilágra. Zsirba áztatott szivacsot is szoknak a kutyának adni. Az eb bekapja a zsiros falatot, de a szivacs torkán akad s az állat megfullad.

Azt is kikutatja a partner, hogy melyik szobában alszik a tulajdonos; vannak-e gyerekek s azok melyik szobában alusznak; nem tartanak-e öleket a szobában (az ilyenek jelenléte az egész tervet megbíusíthatja). Feltűnés nélkül megtudakolja a cselédségtől, hogy hol rejtik a pénzt és ékszert.

Mikor már mindezeket megtudta, megbeszéli az egész tervet s a kivitelhez fognak. A munkához előszeretettel választják a sötét éjszakát s legjobb időnek az éjféli körüli órákat tartják, a mikor első — tehát legmélyebb — álmát aluszsza az ember.

Ha valahol betörés történt, első sorban a színhelyet vizsgáljuk meg alaposan, hogy az esetleges nyomokat biztosíthassuk. Ne elégedjünk meg azzal, hogy csak a legközelebbi környéket kutatjuk át nyomok után, hanem terjeszszük ki azt nagyobb körletre. Helytelen csak az utakon keresni nyomokat, mert a tettes — hogy minél kevesebb emberrel találkozék — rendszeren toronyíránt jön s megy.

A legtisztábban kivehető nyomot pontosan lemérjük és biztosítjuk; (akár úgy, hogy egy edénnyel leföldjük, akár úgy, hogy gipszzsel, stearinnal vagy paraffinnal mintát öntünk róla).

Próbáljuk meg rájönni, hogy mely irányból jöttek s mely irányban távoztak a tettesek s hogy az esetleges örök hol voltak felállítva.

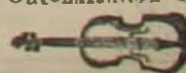
Oly helyiségbe, a melynek ajtói és ablakai oly szilárdul építve, hogy a betörő alig volna képes azokat kifeszíteni, a szoba mennyezetén tör be a raffinált tolvaj; — persze ezt csak ott tudja megcsinálni, a hol a felső lakás vagy lakatlan, vagy azt maga a betörő bérelte ki a busás haszon reményében. Erős furóval akkora lyukat fúr a mennyezetbe, a milyenen egy ernyő csukott állapotban átfér. Az ernyőt azután kifeszíti s a lyukat addig tagítja, a míg átfér rajta. A kiszedett vakolatot, téglát meg fadarabokat az ernyőbe teszi (lám, mi mindennek jó egy paraplé) s ezt spürgán a szobába csesztvén, egy vékony kötelhágason maga is utána lejt; a többi azután magától jön. Tapasztalt be-

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ladvilla Akadémia házi hangszerek-zsoltja, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató foltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

osas ári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ladvilla Akadémia házi hangszerek-zsoltja, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató foltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

törő ilyenkor úgy biztosítja magát esetleges meglepetésektől, hogy a szobába nyíló ajtók kilincseit rögzíti (felpeczkeli), esetleg a kifelé nyíló ajtók kilincseit egy, az ajtófelfára keresztbe tett bohoz hurkolja.

Keres gyakorlat után azt is meg lehet állapítani, hogy a helyi viszonyokkal ismerős vagy ismeretlen egyén követte-e el a betörést. Ezen körülményt a lehető leggondosabban kell mérlegelnünk, mert ez döntő befolyású lehet a további eljárásra.

A betörés elkövetésének módjáról arra is következtethetünk, hogy milyen mesterségű betörővel van dolgunk. Ha az ajtó, vagy a zár ki van fűrészelve, akkor asztalosmunkával foglalkozó egyénre gyanakodhatunk elsősorban; míg ha például a falat bontották ki szakavatott kezzel, akkor kőmives lehet a betörő. Természetes, hogy ez csak feltevés, a melyre a további nyomozás ráczáfolhat. A hivatásos betörő rendszerint ugyanazon módszerrel és eszközökkel dolgozik s így ha több esetben hasonló a betörés jelei, az bizonyosan egy kéznek a munkája. Az ujoncz bizonytalanul dolgozik; itt is, ott is próbálkozik s ez meglátszik a munkáján. Ezzel szemben a gyakorlott betörő először alaposan — a legapróbb részletekig — meghányja-veti tervét s csak azután lát munkához, de akkor bizton és tétovázás nélkül dolgozik.

Bizonyos speciális fogásoknak alkalmazása gyakorlott betörőre vagy olyan egyénre vall, a ki az ideillő mesterséget tanulta. Épen azért nagyon előnyös dolog ilyen esetekben megbízható mesterembereket alkalmazni szakértőként, mert ezek a betörés módjából gyakran megállapítják a tettes foglalkozását.

Leggyakrabban az ajtót (vagy annak zárat) támadja meg a betörő. Gyengébb ajtóknál azok betéttábláit emeli ki vésővel. Tömörebb ajtókba köralakban fúróval lyukakat fúr s azután a lyukak közötti részeket kis fűrészel átfűrésze. A pléhvel burkolt ajtók sem betörésmentesek, mert egy jó lombfűrés — melyet szorgalmasan olajoznak, nehogy áttüzesedjék — úgy vágja a pléhet, akár a száraz fát. Az ajtó zárat szintén ily módon fúrja és fűrésze körűl s az ajtó nyitva van.

Fontos ilyenkor azt is megállapítani, hogy a fúrás és fűrészelés mely oldalról — kívülről, vagy belülről — történt, mert az is meglehet, hogy csak szinkelt betöréssel van dolgunk. Néhány évvel ezelőtt egy kereskedő panaszkolt az őrsön, hogy az éjjel betörők jártak a boltjában s igen sok holmiját ellopták. A nyomozást vezető őrsparancsnok alaposan megvizsgálta az átfűrészelt ajtót s annak környékét, majd odafordulva a kereskedőhöz azt a váratlan tanácsot adta neki, hogy „jövőben óvatosabb legyen s ne belülről, hanem kívülről fűrészele ki az ajtót”. A kereskedőt annyira meglepte ez a tanács, hogy rögtön színt vallott. Beismerte, hogy csak szinkelt a betörést s mivel a tönk szélén állott, az árúk biztosítási összeget ilyen módon velte megkaphatni.

A történelmi hűség kedvéért idejegyzem, hogy az illető őrsparancsnok a csendőrséghez történt átlépése előtt asztalos, tehát szakértő volt.

Ha a betörő vésővel dolgozott, annak — különösen a puha fában — feltétlenül nyoma marad. Egy vésővel elkövetett betöréses lopás nyomozásánál a véletlennek, jobban mondva a figyelmes szemlélődésnek köszönhetette egy lovas csendőrünk az eredményt. A betörésnél használt véső egyik szeglete le volt törve. A csendőr visszaemlékezett arra, hogy hasonló alakú vésőt néhány nappal a betörés előtt a községi kovácsnál látott, mikor a lovát vasaltatta nála. Kiderült, hogy a betörést a kovácsnak egy legénye követte el a kérdéses vésővel. Erősen tagadott ugyan, de mikor a lopott holmit is megtalálták nála, beismerte tettét.

Ha a betörő a zárat nyitotta fel, legelső kérdés, hogy az eredeti kulccsal vagy álkulccsal lett-e az felnyitva? Az első esetben megállapítjuk, hogy az eredeti kulcs hol volt s hozzáférhetett-e valaki? Ilyen esetben elsősorban a cselédség, esetleg a hozzátartozók figyelembe jönnek.

Ha kizárt a valódi kulcs használata, — tehát álkulccsal hatolt be a tettes, — akkor elsősorban olyan egyénre esik gyanunk, a ki a lakatos mesterséget tanulta vagy pedig gyakorlott betörő az illető. A czéhbeli tolvajok szerint minden zár nyitható; s ez általánosságban úgy is van, csak ügyesség, gyakorlat és megfelelő szerszám kell hozzá. Néha elegendő egy darab drót vagy egy görbe szög a zár felnyitásához. Természetes, hogy mennél komplikáltabb a zár szerkezete, annál ügyesebbnek kell a betörőnek lenni; az ilyen zár felnyitásához már különleges, mondhatnók univerzális kulcs kell.

Ha azt akarjuk megállapítani, hogy a zárt álkulccsal, szeggel, horoggal vagy késsel nyitottak-e fel, meg kell néznünk a zár belsejét, a mely homályos, olajtól és portól belepott s csak ott tiszta, a hol a kulcs érinti. Már most, ha álkulccsal nyitották ki a zárt, azon friss fényes karcolásokat találunk s bizonyos, hogy a karcolások nem a valódi kulestől eredtek.

Általános nézet, hogy a zárban belülről bennhagyott kulcs megóv a betörőtől. Ez merőben téves hit, mert ez nemcsak hogy nem biztosít bennünket a betöréstől, hanem ellenkezőleg sok esetben előnyül szolgál a betörőnek. Ha t. i. a kulcs vége kívülről megfogható, akkor a betörő egy harapófogóval körülesavarja a kulcsot a zárban s az ajtó nyitva van. Arra is talál módot, hogy olyan kulcsot kitoljon zárjából, a melynek vége nem fogható meg kívülről. Van neki erre a czélra egy átlagos vastagságú (belül üres) érczhüvely, a melynek az egyik részen egy bevágás van. A hüvelyt betolja a kulcslyukba s addig igazítja rá a kulcsra, míg a bevágás beleillik a kulcs bajuszába; mikor ez sikerült, akkor a kulcsot a kulcslyuk irányába hozza s a kulcsot

A legjobb órák, 47

legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábig, egy kezipénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javítások 8 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

egyszerűen kilöki. (Ez ellen leghíztosabb övrendszabály a kulcsot a kilincshez kötni. Még jobb eszköz azonban a legtöbb záron meglevő tolóretesz; ezt nem lehet semmiféle álkulccsal kinyitni.)

Egészen speciális és különálló osztálya a betörőnek az úgynevezett kasszafűrók, a kiknek a mestersége már úgyszólván tudományzámba megy. Alkalmilag bővebben foglalkozom velük.

A betörő, mint valamennyi tolvaj, alapjában véve gyáva s csak a végső esetben nyúl fegyverhez. Ha tetten érik menekülni igyekszik s csak ha nincs kilátása a szabadulásra, vagy a zsákmány megtartására alkalmaz erőszakot. Ilyen sajnálatos eset történt a napokban Budapest közepében Áltásföldön, a hol két tettenért betörő halálra sebezte B. J. községi rendőrt — a saját forgópisztolyával. B. J. rendőr ezirkálás közben észrevette, hogy egy villáhol világosság szűrődik át. Miután tudta, hogy a villa tulajdonosa még nem jött ki nyaralni, biztosra vette, hogy hivatlan vendégek járnak ott. Az ablakon benézve két embert látott a szobában egy szekrény feltörésén fáradozni. Nem akarva kockáztatni, hogy a míg segítségért megy, a betörők elillanjanak óvatosan felfeszítette a bálószoa ablakát, bekúszott azon s lőkész forgópisztollyal a betörők előtt termett. Ezek az első meglepetésből magukhoz térve mekitámadtak a rendőrnek, a ki bizva nagy testi erejében, hóna alá kapva revolverét, tusába elegyedett a két gonosztevővel. A nagy dulakodásban a két betörőnek sikerült a forgópisztolyt B. rendőr kezéből kicsavarni, az egyik halántékon lőtte a rendőrt s azzal elmenekültek. Mit mondjak tovább; a szegény áldozat meghalt s a tetteseknek nyoma veszett. Bennünket különösen azért érdekel ez az eset, mert — tudtommal — ez az első, a mikor egy magánember — állatorvos — rendelkezésre bocsátotta a nyomozó járőrnek a rendőrkutyáját.

L. t.

Egy leszállás eredménye.

Írta: Bátori József őrmester.

Elmult már a betyárromantika ideje s nincs többé oly gyakori leszállásra szükség; de azért nagyon üdvös dolog a szolgálat szempontjából, ha egyszer-másszor les-

állást tartunk s ha nincs is *mindig* eredménye, néha mégis érdemes tartani, mert ha közvetve is, de sok mindenféle dolgot tapasztalhatunk, a mi különben elkerülte volna figyelmünket.

1909. év június hó 7-én éjjel tájban a kemendollári őrsről rendes szolgálatba kivezényelt K. J. és N. F. csendőrökből állott járőr Alsónemesapáti községet délnékel hagyva az országuton haladt. Csakhamar eljutott az úgynevezett Festetics-féle erdőbe. Minthogy itt több gyalogut összefut s az országot is szeli az erdőt, a járőrvezető célszerűnek tartotta leszállást tartani, s közvetlen meggyőződést szerezni, hogy nemi észlel-e a közbiztonságra veszélyes, vagy káros jelenségeket. Alig állt ott fél óráig a járőr, kocsizörgést hallott. Közelebb érve látta, hogy egy borított fedelű, egylovas szekér halad feléje. A járőr cigányokat sejtett a szekeren, ugyanezért fegyvereiket készhelyzethez hozták s mikor egészen odaért, birtelen, meglepőleg a kocsi elé ugrottak, a másodcsendőr a ló zablájaiba kapott, a járőrvezető pedig a kocsiban levőkre figyelt, ha netán támadni akarnának. Hogy a kocsiban nem mozgott senki, közelebb lépett s benézett a kocsiba. Nagy meglepetésére egy emberi hullát pillantott meg a kocsi aljában. Járőr visszafordította a kocsit s behajtott az alsónemesapáti-i községelelőjárósághoz a további eljárás végett.

Itt felkeltette K. J. ottani helyettes bírója és F. M. kisbírója.

Mikor ezek meglátták a kocsit és a hullát, rögtön felismerték, hogy ez az öreg hagymaáruló János bácsi kocsija és hullája.

Járőr megállapította, hogy az öreg hagymaáruló rablógyilkosságnak esett áldozatul, mert a pénze, órája és egyéb dolgai hiányoztak, de hogy ki lehetett a tettes, azt még csak következtetni sem tudta.

Sok utánjárásra sikerült kinyomozni, hogy az öreg hagymaáruló előző éjjel Nagykapornok községben volt szálláson K. G.-né vendéglősnél, honnét reggel 8 órakor jött el egyedül. A vendéglősné besugta a járőrnek, hogy egy előtte ismeretlen, gyanús idegen sokáig együtt borozgatott s beszélgetett az ivóban az elhalt egyénnel. Később azt is megállapította még a járőr, hogy Vöczkődön aznap szintén együtt voltak azon gyanús egyénnel az ottani koresmában. Most már joggal oda következethetett, hogy azon egyén bizonyosan kísért s csak az alkalmat leste, hogy mikor bánhatik el vele. Tehát ez irányba nyomozott. Nehéz dolog volt ez, mert az illető hamarosan továbbállott.

A helyszíni szemle meglejtése alkalmával azon helyen, hol a tettes sértettet megvérezte, tehát vérnyomok maradtak hátra, a talált lábnyomokból oda lehetett következtetni, hogy a tettes épen azon úton távozott el, melyen odament. Ez viszont arra engedett következtetni, hogy valamit hátrahagyott azon helyen, honnét jött, vagy hogy a tettest ezirányban kell keresni.

Ezután járőr elment Alsónemesapáti községbe, hol az ottani vendéglősnél pihant. Itt egyik vendéglőstől sikerült megtudnia, hogy egy hátsz tyukász aludt nála azon éjjelen, de reggel, mire ő felkelt, már eltávozott. Némi személyleírást is tudott adni, de hogy ki, vagy hová való, megmondani nem tudta.

Járőr gyanuja most ezen egyénre irányult s nyomozott is utána. Még aznap délután fel is találta Nemeskötés községben, hol tojásszedéssel foglalkozott. Átmozgatta, de semmi gyanús dolgot nem talált nála. Be-

Ha fáj a feje ⁷ ne tévoldázzék, hanem használjon azonnal

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ár: K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesztén. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítás.

Beretvás-pastillát

ismerte, hogy Nagykapornok községben az elhalt egyén-nel együtt volt, hogy ismerte személyesen, de semmi gyanút nem lehetett rábizonyítani.

Kénytelen volt a járőr cselhez folyamodni. Bár alapos volt a feltevése, hogy ezen egyén volt a tettes, még sem látta jónak vele szemben közvetlen fellépni és nyomozni. Úgy okoskodott, hogy a meggyilkolttól elrabolt tárgyaikat, pénzt stb. valahol bizonyosan elrejtette, hogy majd ha nem keresik, visszamegy értök. Tehát szabadon bocsátotta, de azért minden lépését figyelemmel kísérte. Ez ugyan igen nagy fáradságba került, de hogy feltevé-sében nem csalódott, bizonyítja a siker és az eredmény.

Több községet bejárt az illető. Mindenütt utána ment és pibatolt. Éjjel pedig szállásán leszállást tartott, hogy nem távozik-e el onnét. Már a harmadik éjjel figyelte a már-már azt hitte, hogy nem ér célzt, mikor egyszer csak a pölöskei Sch. S. koreszmáros istállójából, hol akkor aludt, úgy éjjel 12 óra tájban eltávozott. Járőr nyomon követte, de úgy, hogy az észre nem vette. Egyenest ment Felsőnemesapátiba, kiment az erdőbe s egy fa alól kikotorta a leveles gazból az ott elrejtett összes elrabolt tárgyakat s azokat magához véve, óvatosan vissza akart menni Pölöskére. Képzeltető, hogy mily nagy volt ijedelmé, mikor egyszerre előtte terem a járőr és igazolásra vonta. Annnyira meg volt illetölve, hogy minden vonakodás nélkül beismerte tettét. Elmondta az eset miként történtét. Előadta az összes bünjeleket, melyekkel együtt a zalaegerszegi kir. ügyészségnek átadatott. Elvette méltó büntetését, a mennyiben 15 évi fegyházra ítéltetett.

Járőr ügyes nyomozását pedig dícsérő okirattal jutalmazta a kerületi parancsnokság.

Amerikai ujságok.

Az Egyesült-Államokban kerek számban kifejezve huszonkétezer ujság, folyóirat jelenik meg. Ez óriási számban megjelenő hirlapok közül csak nagyon kevésnek van rendszer előfizető-közönsége. Ezek közé tartoznak elsősorban a szaklapok, a különböző célokat szolgáló nagyobb egyesületek közlönyei, a nagyobb napilapok heti kiadásai és a kisebb helyi ujságok. Még a tekintélyes heti és bavi folyóiratokból is csakély kivétellel, több példány fog egyes elárusítás, mint előfizetés útján. Valamennyi ujságnak tehát, ha speciális célja nincs, vagy tisztán lokális szükségleteket nem elégít ki, arra kell törekednie, hogy minden száma olyan legyen, hogy megvegyék és vevőt csábítson. Ha az ujság nem számol a közönség izlésével és várankozásainak nem felel meg, a közönség nem veszi meg többé, még nem is kell várnia, míg előfizetése lejár, egyszerűen már másnap, vagy a legközelebbi szám megjelenésekor, más ujságra fizet elő. Ez magyarázza részben sok uj-

ságnak és folyóiratnak szenzáció-hajhászását és ezért van az, hogy a napilapok, a melyek az utcai árusításra vannak utalva, vetélkednek egymással a feltűnő, óriási nagy betűkkel, nem ritkán színesen nyomott címekkel. Mert arról van szó, hogy minden szám minél több példányban keljen el és ennek a törekvésnek egy napig sem szabad szünetelnie. Mindenekelőtt azonban le kell verni a konkurrencziát, a mennyiben az ilyen ujság azon iparkodik, hogy a fontos híreket legalább félórával hamarabb hozza a közönség tudomására, és az így kivívott sikerre aztán minduntalan rámutat a győztes ujság, hogy a későbbi olvasó is azt a benyomást nyerje, hogy épen az a lap az, a mely az ujdonságok pontos közre adásával túlszárnyalja a többieket.

Bármennyire bizonytalan, sőt veszedelmes lehet az előfizetők szilárd tömegéhez szokott ujságkiadóra nézve az olyan vállalkozás, a melynek a közönség napról-napra változó szeszélyére kell támaszkodnia, mégis vannak előnyei üzleti szempontból is. Az amerikai sajtó mindig dicsekedik azzal, hogy kezét állandóan a közvélemény ütőerén tartja és ez állításában van is valami igaz. A kiadónak nem kell várnia, míg az előfizetők lassan elhullanak, mielőtt még észrevehette volna, hogy lapja nem elégíti ki többé a közönség izlését, és nem is kénytelen fáradni azért, hogy a sajnálatos jelenség okát kifürkésze. Ellenkezőleg, mindennap megállapíthatja, vajjon elkelt-e a lap egész kiadása, tehát tet-szett-e a közönségnek és a hatást megítélheti a változásokból vagy újításokból. Azonkívül jelentékeny hasznot húzhat rendkívüli eseményekből vagy alkalmakból, a mennyiben fontos hírek érkezések, különösen ha előbb kapja meg azokat, mint versenytársai, minden elő-készület nélkül nagyobb kiadást adhat, vagyis lapjá-nak nagyobb kelendőséget biztosít. Míg tehát a beti és havi folyóiratok lázasan dolgoznak az előfizetők szaporításán, hogy bizonyos mértékben szilárd alapot adjanak lapvállalkozásuknak, az igazán nagytekintélyű la-pok ez irányban a legcsekélyebb erőfeszítést sem fejtik ki, hanem rábizzák magukat az utcai árusításra, a melynek forgalma állandóan tájékoztatja őket arról, megcsap-pant-e, vagy emelkedett-e az ujság olvasóinak száma.

Az amerikai ember különben sem szeret előfizetni, ha csak olyan lapokra nem, a melyeket bivatásánál és üzleti tevékenységénél fogva el kell olvasnia. Erős füg-getlenségi hajlama ezen a téren is érvényesül. Nem enged magára kényszeríteni olyan ujságot, a mely nincs nyére és azzal, ha számonkint veszi az ujságot, min-dennap lemondhat róla, ha nem elégíti ki többé igényeit. Ez okból még előkelő hirben álló kiadók is akárhányszor oly eszközöz folyamodnak, a melyek más országokban nem tekintetnek teljesen kifogástalanoknak. Így vannak folyóiratok, a melyek egész csinosan ki-állított, de azért mégis értéktelen könyveket kínálnak ügynökök útján részletfizetésre és ráadásul az évi előfizetést. A legelterjedtebb amerikai folyóirat, a mely másfél millió példányban jelenik meg, e szinte bihe-tetlennek tetsző kiadást úgy érte el, hogy minden iskolás fiúnak — a lakásuk címét megszerezte — levelet küldött, a melyben azzal biztatta őket, hogy a lap terjesztésével kényelmesen és könnyen megkereshetik a zsebpénzüket. Minthogy minden szám tíz fillért jöve-delmezett a fiúnak, szerte a birodalomban ezer meg ezer ily terjesztője támadt a lapnak, a mely m géma is sikeres eredménnyel érvényesítte ezt a rendszert. Ez azonban, mint jeleztük, csak a folyóiratokra és nem a napilapokra vonatkozik.

A telep orvos megvizsgálja a gondozásba adott gyermekeket.

Gyermekek nevelő szüleikkel ebédnél.

Az Állam gyermekei.

Az ujság kelendőségének mesterséges fokozását szolgálja Amerikában az alábbi módszer is. Az utolsó években többféleképen alkalmazták és még mindig népszerű és hatásos. E módszer abból áll, hogy az ujság népszavazást rendez, annak kiderítése végett, ki a város vagy kerület legkedveltebb tanítónője, ki a legnépszerűbb rendőre, vagy tisztviselője, vagy ki a legszebb leány. A győztesek csinos ajándékot kapnak, vagy pedig, főképp ha a szépnemhez tartoznak, az ujság költségén elutazhatnak Európába. A szavazás a lapon nyomott cédulákkal történik, amelyeket a lapból ki kell vágni. Minden cédula egy szavazatra jogosít, de vannak oly bárczák is, a melyek tíz-büsz szavazatot érnek és a ki egy évre előfizet, ezer vagy még több szavazattal felelhet a fölvetett kérdésre. A szavazás eredményét csak bizonyos időközökben közlik, hogy a bátramaradottak minél tovább reménykedjenek és esetleg a részvétel ne csökkenjen. Az ujság a példányszámok eladásából busásan keres, hogy a gyakran értékes ajándékokat tényleg kiszolgáltatthassa és talán tíz leányt Európába küldhessen. E mellett bizonyítékát adja óriási elterjedtségének és hirdetései is jobban jövedelmeznek.

Az ujságok árusítása az előkelő New-Companytól kezdve a lerongyolott rikkancsig, különböző változatokban történik. A rikkancs megfizeti a lapjait a kiadóbivatalban, aztán elrohan arra a sarokra, melyet bá másképp nem lehet, ököllet is megvéd vetélytársa ellenében. A rikkancsot mindenütt lehet látni, a bol élénk forgalom van, ordítva dícséri portékáját és valósággal a járókelők orra alá dörzsöli az ujságot. Az igazi newsboy igazi bobém, a jötevő milliomosok által emelt menedékbázisokban egy pár fillérért kényelmes éjjeli szállást kap, gyakran egész keresetét eljásza, a tőkét is, és ilyenkor kénytelen egy utczaarkon a fal tövében meghuzódni. Másnap reggel a pajtszai megint lábra állítják, vagy pedig bőröndöket visz és így keres egy pár fillért, vagy összekoldulja a szükséges tőkét és előlről kezdi a rikkancskodást. De sok kis rikkancs van, a ki hozzájárul családjá fentartásához és megtakarítja pénzüket, míg szilárd poszton rendezkedhetnek be. Ebhez engedélyt kell kérni a bázna tulajdonosától, a mely előtt ujságait kiteríti és a batóságtól. A fiatal rikkancsok mellett az élénkebb forgalmu helyeken idősebb férfiak és nők is foglalkoznak ujságárusítással és tisztességesen megkeresik a kenyerüket. Minden ujságárusító arra törekszik, hogy minél több biztos vevője legyen, vagyis oly vevőköre, a mely egy bétre, vagy egy hónapra előre kifizeti az ujságját. A családok által lakott városrészekben his hol'juk van az ily ujságelárusítóknak, az üzleti negyedekben a rikkancsok hordják szét az ujságot, míg a nagy felbőkarczolóknak kis vagyont fizet az ember a kizárólagos jogért, hogy így az óriási épületben, a hol ezernél is több helyiség van, ujságokat és folyóiratokat eladhasson.

KÉPEINKHEZ.

Az állam gyermekei.

Talán még magyarázat sem kellene a jelen számunkban közreadott képekhez, annyira tudják már a Csendőrségi Lapok olvasói, hogy kik is azok az állam gyermekei. Hiszen a közelmúlt évek egyikében kiadott belügyminiszteri rendelet a csendőrségnek is kötelességévé teszi, hogy az elhagyott gyermekeket és azokat, a kiket a szülők nem gondoznak kellően, étlen-szomjan és tisztázatlan csavarogni engednek s így erkölcsileg veszedel-

mes helyzetbe kerülve, megmértelyezve, a társadalom élősdiévé, nyügévé válnának, az állami gyermek-menhelyre szállítsa, vagy legalább is ugyane célból, az illetékes hatóságok figyelmét rá terelje. Nemzetgazdasági szempontból igen nagyfontosságú intézkedés ez az államnak. Mert így annak az ötvenötezer gyermeknek, a mely ez idő szerint is az állam védelme alatt áll, legnagyobb részét meg lehet menteni az életnek s a társadalom hasznos tagjaivá lehet nevelni őket, míg más-ként bizony legnagyobb részük az éhség, hajléktalanság és nyomor következtében, már kiesiny korában a sírba kerülne, a mi pedig mindezek daczára közülök megmaradna, leginkább rossz társaságban, erkölcsetlen környezetben nevelkedhetnék fel és csak az állampolgárok szomely- és vagyonbiztonságát veszélyeztető elemek számát szaporítanák. Igaz, hogy tömérdek költségbe, több mint tizenegy millió koronába kerül ez az államnak, de háta már majdnem mindenütt divó egyke-rendszer és a gyermekeknek amugy is nagy halandósága mellett, viszont hasznot hoz az államnak és társadalomnak egyaránt. Az az ezer és ezer törvénytelen gyermek, a kiknek már a születése is csufszágot, bajt és nyomort hoz az anyára és a kiknek egész élete a gyűlölet, szenvedés és nyomor szakadatlan láncolata lenne s csak a társadalom salakjává válna, így nagyobb részt mind hasznos munkássá és jóra való emberré válik az állam gondos védelme alatt. Az ország tizenhét nagyobb városában van ez idő szerint állami gyermekmenhely s ezekben és az ezek környékén levő községek mindenikében, fizetett tápszülőknél, nagy csoportja él az állam védelmeinek megfelelő felügyelet és orvosi ellenőrzés alatt. Mert csak a szigorú ellenőrzés és a kicsikék kellő orvosi felügyelete, szóval a gondos gyermekvédelem mellett lehet elérni a kitűzött célt és csak így lehet remélni kellő ellenértéket a rájuk fordított milliókért.

HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus alapjára ujabbán a következő adományok folytak be: Pál Lajos őrnagytól előléptetése alkalmából 50, a felsőgallai őrstől Hajzer János őrmester utján 200 korona 50 fill. Eddig befolyt összesen 23,979 korona 90 fillér.

Számtanácsosi és számvivőtisztvi vizsga. Junius 13-án, Budapesten a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének elnöksége alatt összeült vizsgabizottság előtt, Suba Lajos százados-számvivő, a III. számú csendőrkörlet számvivőségének vezetője, a számtanácsosi, és Bajai Kálmán, IV. számú csendőrkörletbeli ez. őrmester a számvivőtisztvi vizsgát sikeresen letették.

Mulatságok. A mátraszöllősi különítmény az internátus javára, május 25-én a földmives ifjak számára, 28-án pedig az intelligencia bevonásával majálist, a felsőgallai őrs pedig, ugyancsak az internátus javára, június 11-én zártkörű juniálist rendeztek. A mulatságok erkölcsi és anyagi sikere teljes volt és a mátraszöllősi mulatság a jótékony cél javára, a mint azt lapunk múlt számában már jeleztük is 200, a felsőgallai pedig 200 korona 50 fillért eredményezett.

Ellenszegülések. Berta István gyenesi különítménybeli csendőr, június 11-én a zalamegyei Gyenesdiáson, Tollár György ottani lakos ellenszegülővel szemben annak könnyű sérülésével végződő, — Janzsó Gyula ez. őrsvezető és Nyisztor János csendőrből állott horgosi

Az igazgató-főorvos a telepörvos társaságában meglátogatja a gondozásba adott gyermekeket.

A gyermek segít nevelőatyjának.

Az állam gyermekei.

örsbeli járőr pedig, szintén június 11-én, éjjel 12 óra-kor Kucs Már Mihály ottani lakossal szemben, ellensze-gülésből kifolyólag, annak is könnyű sérülésével végződő szuronyfegyvert használt.

Kérelmek. Kurucz János Bodrogszerdahely község-ben állomásozó csendőr kéri az 1907. június havában Szegeden vele együtt vizsgázott Ströbli György ez. örs-vezetőt, Csik József és Varga Sándor csendőröket, — Szabó Bódog Gyergyószentmiklóson állomásozó ez. örs-vezető pedig a zsolnai szakasz állományában szolgált Kovács József csendőrt, — ha még a csendőrségnél szolgál, — hogy tartózkodási helyüket velük tudassák.

Váloperbeli eljárás az új perrendtartás szerint. Ilyen ezimen népies jogi munka jelent meg a Jogi Nép-könyvtár kiadásában. A könyv az új polgári perrend-tartás szerinti összes házassági (vító, bontó, megtáma-dási, semmiségi) peres eljárásokat tárgyalja könnyen érthető módon úgy, hogy ezt nemcsak a jogászvilág és valamennyi igazságügyi s közigazgatási hatóság, hanem a laikus közönség is haszonnal forgathatja. A könyv szerzője dr. Gerő Ernő, budapesti ügyvéd. A könyv ára egy korona és megrendelhető minden könyvkereskedés-ben, valamint a Jogi Népkönyvtárnál is, Budapest, VIII. Reviczky-tér 5.

KÜLÖNFÉLÉK.

Harcz a cselédekkel. Európa északi államaiban szervezik a cselédeket. A gazdákkal szemben követeléseket támasztanak, melyeknek nem teljesítése harcot pro-vokálhat. Attól függ minden, miként sikerül megalkotni az új cselédszakszervezeteket. A főszervezetek a bárom északi metropolisban vannak: Kopenhágában, Stokholm-ban és Krisztianában. Ezek a szervezetek megegyeztek abban, hogy a következőképen formulázzák meg követ-ezéseiket. 1. Minden éjjeli munkát meg kell szüntetni. Az éjszaka este kilencz órakor kezdődik és tart reggel hét óráig. 2. A szolgálati időn túl külön díj jár min-den munkáért. 3. Minden cselédet megillet hetenkint egy szabad délután (a mely öt órakor kezdődik), két-hetenként egy szabad vasárnap (délelőtt tíz órától kez-dődően) és két heti nyaralás (teljes bérilletményvel). 4. A bér a tanúsított szorgalomhoz képest megfele-lően emelkedik. 5. A cselédszobának világosnak és me-legnek kell lenni. Ezek a sarkalatos kívánalmak, a melyekről már több gyűlésen vitáztak. Az egyik gyűlésre meghívtak bázisszónyokat is, a kik meg is jelentek és meglehetősen szimpátiát mutattak a cselédek mozgalma iránt. Úgy nyilatkoztak, hogy készségesen bajlandók tárgyalásba bocsátkozni a cselédekkel. Egyelőre azon-ban inkább a lapok hasábjain vitatják meg a dolgot. Egy tapasztalt bázisszóny, Thinn dán törvényszéki bíró felesége kifejti, hogy a cseléd éjszakája nem tartbat hét óráig, legföljebb csak félhétig, mert a gyermekeknek félnyolczkor iskolába kell menniök. Az azonban, sze-rinte, méltányos, hogy este kilencz óra után külön díj járjon minden órai munkáért. Kéthetenként egy va-sárnapot szívesen enged minden bázisszóny, de a heti egy délutáni kimenőt már nem igen lehet megadni. A kéthetes nyári szabadság eszméje is elfogadható, csak-hogy erre az időre be kell érnie a pusztá bérösszeggel, az ellátás díját azonban nem követelheti. A fokozatos béremelést sem sajnálják attól, a ki derekasan dolgozik; a ki meg nem érdemli meg, az ügyse részesül benne.

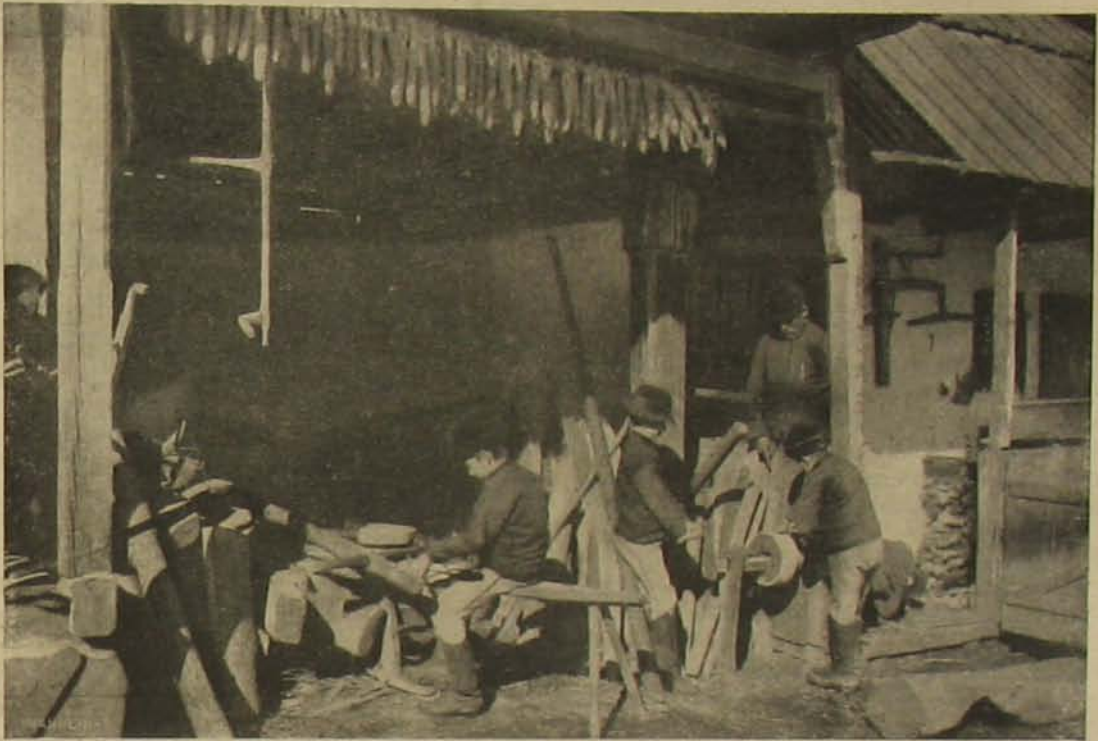
A gyógynövényekről. Hazánk éghajlata olyan, hogy egyes orvosi növények jól fejlődnek és rendkívül sok zamatanyagot tartalmaznak. Azonfelül hazánk fekvése, talaja és égalja eléggé változatos arra, hogy az ország különböző részein az értékes orvosi növények legválto-zatosabb sorozatát természetessük. Majdnem minden országnak megvan a maga különleges orvosi növénye, a mely elsőrendű és a világpiacra mérvadó. Így például Anglia horaosmentája adja a híres mitchamolajat, Bul-gária rózsái a rózsaoilajat; Thuringia régóta több orvosi növénynyel (menta, angelika, léstyan, örménygyökér, maeslagyökér stb.) vezet a piaczon; Bajorország egyes vidékei (Nürnberg, Schweinfurt) a ziliztermesztéssel érték el az elsőbbséget; Düsseldorf vidéke az ökörfark-kóró termesztésével tünt fel, míg Oroszország anizsa, Hollandia köménye, Románia és Galiczia édes anizsa a piacot irányítja. Franciaország levendulája, majo-ránája és több más növénye legyűri vetélytársait, míg Olaszország violagyökere különlegesség a világ-piaczon. Magyarországból eddig főleg a székfü szere-pelt nagyobb mennyiségben a piaczon, de azért kereset-tek és nagyrabecsültek a külföldön egyéb, nálunk vadon termő orvosi növények is, például a nadragulya, szap-pangyökér, a maszlak, a beléndek, az ezerjófű, a kál-mos, a pemete, a ziliz stb. Csakhogy míg a külföldi híres orvosi növények egytől-egyig a termesztés követ-keztében váltak híressé, addig nálunk csak a vadon termők keltettek figyelmet. Termesztésükre eddig nálunk még alig gondolt valaki, csak a vadon termőket sze-dették össze. De kétséget nem szenved, hogy a hol a vadon termők oly jó minőségűek, ott a termesztett anyag is jó. Erre vonatkozólag fényes tanubizonytságot szolgáltat a kolozsvári növénytelep, a hol a termelés kitűnő eredménnyel jár és a hol bárkinek szívesen adnak fölvilágosítást.

Nedves esztendő. Magyarországon ugyan már jó régen történtek időjárásai följegyzések, jelesen Buda-pesten 1782-ben, Kolozsváron 1833-ban, Gyulafehérváron 1842-ben, de nem voltak hosszú életűek; rend-szers és tartós megfigyelést azóta tesznek nálunk, mióta részint a bécsi, részint a budapesti meteoroló-giai intézetek hálózatot szerveztek s a megfigyelő-állo-másokat jó műszerekkel ellátták. Ebben a körülmény-ben rojlik az oka annak, hogy régi időbe visszanyúló, hosszú időtartamú sorozataink nincsenek. Ha tehát föl akarnók tüntetni a nagyon bő esőjű éveket, mindössze 1856-ig mehetnek vissza s legföljebb tizenkét állomás-nak itt-ott kissé hézagos adataira támaszkodhatnánk. Ez időtől kezdve azonban érdekes adatokra bukkanunk arra vonatkozóan, hogy ötven év alatt (1856—1905) mi-kor esett nagyon sok eső. Ha tizenbét állomásunk (Zágráb, Felsőbő—Borostyánkő—Máriafalva, Magyaróvár, Pozsony, Nyitra, Selmeczbánya, Lőcse—Igló, Késmárk, Árvaváralfa, Budapest, Eger, Debreczen, Szeged, Nagy-szeben, Segesvár, Brassó—Botfalva—Földvár, Beszterce) följegyzéseit vesszük elő, arra az eredményre jutunk, hogy a legtöbb eső esett 1878-ban, utána következik az 1895., 1900. és az 1879. év. 1878-ban 23, 1895-ben 17, 1890-ben és 1879-ben 16 százalékkal haladta meg az évi összeg az ötvenéves (1856—1905) átlagos értéket. Kiténik ezekből az adatokból az is, hogy 1878-ban és 1895-ben csak egy-egy állomáson mértek kisebb össze-get, tizenhat állomáson pedig nagyobbhat az ötvenéves átlagnál; 1879-ben kettő, 1900-ban pedig három helyen

BUTOR

kézipénzért v. részletfizetéssel legutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 8. SZ.
13 Képes árjegyzék ingyen. : : Telefon 88—59.

BUTOR

A faragó műhelyben.

A nagyobb lányok vásznat szőnek.

Az állam gyermekei.

mérték az ötven évesnél kisebb mennyiséget. A viszonylag legnagyobb esőmennyiség 1900-ban Magyaróváron esett s az ötvenéves átlagot 63 százalékkal haladta meg; 1878-ban Nyítrán 47, 1895-ben Pozsonyban szintén 47 s 1879-ben Egerben 40 százalékkal volt nagyobb az évi összeg az ötvenéves átlagnál. Erdélyben eme négy hó esőjű esztendőben általában kevesebb volt a csapadék s itt-ott a rendesen alul marad: Brassóban 1879-ben 19 százalék hiány mutatkozott.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kézlíratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességnél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Nyugdíjas őrmester. 1. Három hóig, ha oda nő őrsparancsnokot helyeznek, a lakásból rendszerint ki kell költözni, de akkor lakbért kap. 2. Olvassa el dr. Végh Kálmán honvédelmi miniszteri s. titkár úrnak a „Csendőrségi Lapok”-ban 1910. évben megjelent cikksorozatát. 3. Nem. 4. Kérheti. 5. Nyugdíjának csak az azu részére tarthat igényt, a mennyivel a jelenlegi fizetés és nyugdíj együttvéve nagyobb, mint a mennyi a nyugdíjazás alapját képezett beszámítható fizetése volt. 6. Helyes, nincs kilátása rá, mert a csendőrségnél a nyugdíjazott legénység számára ilyen alkalmazás nincs.

S. J. Kivándorlók szállására engedéllyel bírnak: Connard American Linie, Hamburg Am. Linie, Holland Am. Linie, Comp. Generali Transatlantik és Norddeutscher Lloyd társaságok. — A kikötőbe bizonyára a legrövidebb szárazföldi útvonalon fog az illető utazni.

Sz. L. cz. őrsz. Egyelőre a felvétel be van szüntetve, hogy újból mikor lesz felvétel, az jelenleg még nem tudható.

Finta morgana. Nem illeti meg, mert az alapszabályok 3. §. 2. pontja szerint 1898. évi decz. hó 2-án tényleges szolgálati kötelezettségének nem volt még a 3-ik, illetőleg a honvédségnél a 2-ik évében. Egy esetben illetné őt meg, ha ugyanis 1898. évi december hó 2-án altiszt lett volna. Az alapszabályokat megtalálhatja az 1898. évi 36. számú „Rendeleti Közlönyben” (szertűlen ügyek).

Havasí őrsz. csendőr. Igen; a szörnyparancsnokságtól.

Jövő. 1. Határrendőr 1000, őrszervező 1400, őrmester 1600 korona. Ruhaátalány 175 k. 62 fillér. Korpótlék öt évenként négy ízben. Napi díj és utiköltség. 2. A felvétel jelenleg be van szüntetve.

Törökvő. 1-ső és 2-ik kérdése érthetetlen, fejezza ki magát világosabban, hogy tulajdonképpen mit akar megtudni. 3. Nem.

63000. Az egyöntetű eljárás meghoztatására az irányadó körök figyelme máris ráterelődött s a kérdés rövid időn belül megoldást nyer. Ez okból ezikke, a mely szakavatott tollra vall — nem közölhető.

Fák mézgafofolyása. A mézgafofolyás vagy mézgafofodás valamennyi csonthéja természetű — szilva, barack stb. — gyümölcs-fanemen elő szokott fordulni. A mézgafofodást különféle gombák okozzák. A mézgafofolyásos foltok egészen az egészséges fára is gondosan kivágandók, a végecs felületei pedig oltóviaszszal bekenendők. A foltok kivágását legjobb tavasz elején, mikor a fák hajtani kezdenek, vagy pedig nyár végén fogatosítani. A kivágott mézgafofás faszékek, a továbbfertőzés megakadályozása végett eltűzendők.

Sorsjegyei nem nyertek: H. A., Remény és VI—6.

HIVATALOS RÉSZ.

Curiai döntvények.

Az a lopás, melyet a vádlott 16. életévét be nem töltött leánya kárára követett el, hivatalból üklözendő. — (Határozat a jogegység érdekében.)

(Curia 1910 december 13. 7761/910. sz. a. I. Bt.)

Vádlottnak az a tette, hogy olyan pénzt, melyről gyaníthatta volt, hogy a Kbt. 129. §-ában felsorolt bűncselekmények valamelyike útján jutott birtokosa kezéhez, ettől kártajátékon elnyert. A Kbt. 129. §-ában meghatározott kihágás tényálladékát állapítja meg. — A tiltott szerencsejátéknak a közönség számára nyitva álló helyiségben való türése miatt a Kbt. 89. §-a szerint csak ama helyiség tulajdonosa tartozik büntetőjogi felelősséggel.

(Curia 1910 december 6. 7636/910. sz. a. III. Bt.)

Az állami elemi iskola bitoktatója ezen minőségében hatósági közegnek tekintendő.

(Curia 1910 október 19. 6512/910. sz. a.)

A községi elöljáróság által az 1898:II. t.-cz. 2. §-a alapján kiállított munkásigazolvány közokirat, s annak abból a célból való meghamisítása, hogy a hamisító magának őt meg nem illető vasuti díjkezdvezményt, tehát jogtalan vagyoni hasznot szerezzen, tekintettel arra, hogy a m. kir. államvasutakra nemcsak hogy jogsérelem hármozható, de valósággal hármozott is, a Btk. 391., 392. §-ai alá eső közokirathamisítás büntetékének minden ismérvét megállapítja.

(Curia 1911 jan. 26. 580/911. sz. a. II. Bt.)

Testi sértésben bűnségédkép büntetett, a ki tudva, hogy társa a sértettet bántalmazni akarja, a karóval felfegyverzett társát a tett színhelyére kísérte, ott a tett végrehajtásáig azzal együtt volt, az elkövetés után pedig a társával együtt elmenekült, ezzel tehát társát az elkövetésre bátorítva, viszont a sértett ellenállásának erőlyét esökkentve, a tett keresztülvitelét előmozdította.

(Curia 1911 jan. 11. 211/911. sz. a. III. Bt.)

Csulás, mikor a lóvásárló a ló egészségi állapota felől olyképpen téveszteti meg, hogy a ló kellessége mesterségesen elfojtatt.

(Curia 1910 november 23. 7301. sz. a.)

A villamoskocsi vezetőjének szolgálati köteletségéhez tartozik, hogy a kocsit előtt levő sín páron leendő továbbhaladás lehetőségét folyton figyelemmel kísérje s a keletkező akadályok esetén a vezetés annyira hatalmában legyen, hogy kellő időben lassíthassa a kocsit menetét, vagy megállíthasson; azzal, hogy vádlott nem nézett előre a továbbhaladó kocsi, szolgálati köteletségét megszegte.

(Curia 1910 november 9. 6935. sz. a.)

Hatvan korona értéket meg nem haladó gazdasági terménynek gyümölcsösokertből, szőlőből, fűszőlőből, vagy a mezőről való ellopása a Btk. 337. §-ában megjelölt körülmények fennforgása esetében is, az 1894: XII. t.-cz.

ÉLELMISZEREKET

legintonyosabban az állít...

Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT czég
BUDAPEST, II., SZENA-TER 1. SZÁM.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

93. §-ának a) pontja alá eső mezőrendőri kihágás tény-álladékát állapítja meg.
(Curia: A 6734 B. 1909. és 7652 B. 1910. számokhoz.)

Nyolcz embernek együttes jelenléte koreszmában, a hol az emberek korlátlan számban bármikor megjelenhetnek, a gyülekezet fogalmát megállapítja.

(Curia 1911 február 8. 912 1911. sz. a. I. Bt.)

Vádolttnak az a cselekménye, hogy nyitott késsel neki ment a sértettnek és kését ráfogta azon szavak kíséretében, hogy «add meg a forintot, a mit a bíró megítélt», a Btk. 350. §. és 353. §-ának 1. pontjában körülírt zsarolás kísérletét állapítja meg.

(Curia 1911 január 18. 380. sz. a.)

Büntetőjogi beszámítás alá eső gondatlanság nyilvánul meg vádolttnak abban a tetteben, hogy emberektől állandóan járt hely közvetlen közelében lövöldözött, a nélkül, hogy meggyőződött volna, vajjon a fegyver hordképességének területén valaki tartózkodik-e?

(Curia 1911 február 8. 872 1911. sz. a. I. Bt.)

Járásparancsnokság áthelyezése.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület brassói szárnyának területén a törösvári járásparancsnokság, 1911 június 1-ével Zernestre helyezettett át.

Őrsáthelyezés.

A m. kir. V. számú csendőrkerület balassagyarmati szárnyának divényi őrse, 1911 június 1-ével Lónyabányára helyezettett át.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ö császári és apostoli királyi Felsége 1911. évi június hó 10-én Lainzban kelt legfelsőbb elhatározásával: szakolczai Koreska Vilmos nyugállományú csendőrezredesnek, a vezérőrnagyi címet és jelleget díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Okiratilag megdicsértetett:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Forró Sándor, III. számú csendőrkerületbeli járás-örmester, a közbiztonsági szolgálat terén hosszas szolgálati ideje alatt minden irányban buzgalommal kifejtett eredménydús tevékenysége és kiváló magatartásáért.

A m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Hegyi József örmester, közbiztonsági szolgálat terén kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységeért, őrsének kifogástalan rendbentartásáért és alárendeltjeinek helyes befolyásolásaért és vezetéseért.

Guttman György cz. örmester, úgy a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett tevékenységeért, valamint utóbbi időben szárnyirodai segéd munkási minőségben tanúsított ügybuzgalmaért.

Doszlop Sándor csendőr cz. őrsvezető, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett eredményes tevékenységeért.

A m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Barkóczi János cz. őrsvezető, az 1909. és 1910. években több községben elkövetett számos betöréses és egyéb lopás, orgazdaság, kétrendbeli rablás és egyrendbeli súlyos testisértés tettesének hosszabb időn át felelő nehéz körülmények között leleményes ügyességgel, fáradhatatlan buzgósággal és példászerű kötelességhűséggel vezetett nyomozások folyamán eszközölt kiderítéseért.

Molnár Sándor őrsvezető cz. örmester, Hambalkó István és Német István csendőrök Surány-községben, 1910. évi január hó 13-án éjjel elkövetett többrendbeli közbiztonsági zavar tettesének kiderítése és elfogása körül felelő nehéz körülmények között vezetett hosszas nyomozások folyamán rendkívüli buzgósággal és leleményességgel kifejtett tevékenységükért.

Ns. Sarkadi N. Lajos járásörmester, huszonegy évi csendőrségi szolgálata alatt, úgy irodai alkalmaztatásában, valamint a közbiztonsági szolgálatban folytonos fáradhatatlan buzgósággal és kötelességhűséggel kifejtett eredményes tevékenységeért.

Kázmér Ferenc örmester, tizennégy éven felüli csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett kiváló szorgalma, fáradhatatlan kötelességhűsége és eredményes tevékenységeért, valamint alárendeltjeinek odaadó képzése, helyes és célirányos vezetéseért.

Juhász Ferenc őrsvezető cz. örmester, tizenkét évi csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban folytonosan fáradhatatlan buzgósággal és kötelességhűséggel kifejtett eredményes tevékenységeért.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Kulesár Károly cz. örmester, Kiliti község előjárósága kárára 1911. évi április havában alkules-használat mellett elkövetett 168 korona pénzlopás tettesének ügyes és tapintatos eljárással történt kiderítéseért, valamint a közbiztonsági szolgálat terén általában kifejtett eredményes tevékenységeért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Scherer Ede járásörmester, Papp Titusz és Lovasi Antal cz. örmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes működésükért, utóbb nevezett ezen felül irodai segéd munkási minőségben tanúsított szorgalmáért.

A m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Ujfalvi Mihály csendőr, mert az 1910. évben több községben elkövetett számos közbiztonsági zavar ügyében hosszabb ideig és felelő nehéz körülmények közt vezetett nyomozások folyamán járőrvezetőjét kitaró szorgalommal és odaadó kötelességhűséggel támogatva, az eredmény elérését jelentékeny részben elősegítette.

Délczeg Jenő csendőr, a beregvármegyei, Surány községben, 1910. évi január hó 13-án elkövetett négyrendbeli betöréses lopás és egyrendbeli rablás ügyében hosszabb időn át vezetett nyomozások folyamán kiváló buzgósággal és példászerű kötelességhűséggel kifejtett eredményes tevékenységeért.

Mer kur kerékpárok

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jóállás mellett. Csekély havi részletfizetéssel. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. —

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20 % árengedm. részesülnek.
Arjékyzékét ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

kerékpár- és varrogép
nagyiktár

SZEGED.

Debreczeni Gyula és Bielanovics Győző őrsvezető cz. őrmesterek, tizenkét éven felüli csendőrségi szolgálatuk alatt a közbiztonsági szolgálatban folytonosan kifejtett kiváló buzgóságuk, kötelességűségük és eredményes tevékenységükért.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Szőke Lajos cz. őrsvezető II.-od altiszt, Szakala András, Kéri Károly és Friderics József csendőrök, egy rejtélyes gyermekgyilkossági esetnek hosszas és fáradhatlan nyomozással történt kiderítése és a tettes elfogása körül tanúsított eredményes közreműködésükért.

Athelyezettett:

1911 június 16-ával:

Ludányi József járásőrmester, az V. számú csendőrkerületről, a IV. számú csendőrkerülethez Szerencsre.

Előléptettek:

1911 június 1-ével:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Soós János és Kis Kálmán cz. őrsvezetők, őrsvezető cz. őrmesterekké.

Házasságra léptek:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Binszki István cz. őrsvezető, Strupka Lidiával, 1911 május 27-én, Alsódabason.

Neuhoff Antal cz. őrsvezető, Hinterleitner Herminnel, 1911 május 27-én, Budapesten.

Barizs Lajos csendőr cz. őrsvezető, László Máriával, 1911 május 22-én, Kunszentmártonban.

Lukács Jakab cz. őrmester, Molnár Zsófiával, 1911 május 4-én, Gesztelyen.

Tóth Kása Péter cz. őrsvezető, Gregor Etellel, 1911 május 16-án, Csókán.

Solti Sándor cz. őrsvezető, Krikovszky Teréziával, 1911 május 21-én, Baján.

Kocsán Gergely csendőr cz. őrsvezető, Koczian Margittal, 1911 május 28-án, Atkárón.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Hermann Pál cz. őrmester, Hagara Juliannával, 1911 május 11-én, Nyírkárászon.

Lakatos Péter csendőr cz. őrsvezető, Képes Emiliával, 1911 május 20-án, Fehérgyarmaton.

PÁLYAZATOK.

Egy írnoki állás a malaczka kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Telekkönyvi vizsga. Négy középiskolai osztály. Kérvények a pozsonyi kir. törvényszék elnökéhez 1911 július 11-ig.

Egy írnoki állás a sziráki királyi járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a balassagyarmati kir. törvényszék elnökéhez 1911 július hó 7-ig.

Egy írnoki állás a kiskőrösi kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a kalocsa kir. törvényszék elnökéhez 1911 júl. 11-ig.

Szives figyelmébe!

Ugy a csendőrség, mint a rendőrség körében évek óta közkedvelt Riesz, volt :: kiskuphalasi gyógyszerész ::

lábizzadás

elleni kenőcse egyedül csak Szent János gyógyszerár, Budapest, II., Szénatér 1. sz. kapható 1 K 20 fillér beküldése ellenében bérmentve. — Utánvéttel 1 korona 75 fillér. — Telefon 42-12.

A valódi híres 200 éves

Pozsonyi Seehofer növény-balzsam

elismerett legjobb és legrégibb háziaszer. Kitűnő mindama bajok ellen, melyek rossz emésztés vagy eldugulás folytán állottak elő, u. m. emésztési zavarok, májbaj, bélrenyheség, kólika, agyvérzés, görgőnyesség, aranyér s hasonló bántalmak ellen. E kizárólag növényi alkotórészekből készült szer hatása kifogástalan és a testre jótékony, enyhe. Számtalan elismerő levél bizonyítja a Pozsonyi Seehofer növény-balzsam jószágát, melynek valódiságát a kék csomagolás és az itt látható vörös-rák védjegy bizonyítja. Ügyeljünk a „Földes” aláírásra. Mindenütt kapható, ahol nincs raktáron, rendeljük a :: ::

FÖLDES LÁSZLÓ VÖRÖSRÁK, gyógytárától, POZSONY, MIHÁLY-UTCZA 49.

1 üveg ára 70 fillér. Utánvéttel 6 üveg 4 K 60 al.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, = VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus válaszlétkban. ...

Belügyminiszter nr által elrendelt új mintájú erkölcsi és vagyoni bizonyítvány raktárunkon már kapható.